

Universitat de Barcelona

Departament de Física Fonamental

**EXPLICACIÓ ATOMÍSTICA DE FENÒMENS
FÍSICS RELACIONATS AMB EL PES, LA
CALOR I L'AIGUA, A TRAVÉS DE
DE RERUM NATURA DE LUCRECI**

Jesús M. Montserrat Sangrà

APÈNDIX A

ÍNDIX D'IDEES EN *DE RERUM NATURA*

A. 1. PRESENTACIÓ

Aquest apèndix té la finalitat d'ajudar a trobar ràpidament els fragments del poema de Lucreci que tracten d'un tema o d'una idea determinats.¹

Òbviament, no es pot pretendre distingir i localitzar totes les idees que apareixen en una gran obra com *DRN*; per tant he hagut de fer una selecció de les que poden resultar més significatives per a l'estudi del poema. D'altra banda cal expressar-les per mitjà d'un nombre raonable de descripcions; jo n'he usat unes 540.²

En principi havia pensat limitar-me a la temàtica estrictament lligada al món físic; però la dificultat de separar-la de les altres, i raons de completesa, em van fer decantar per prescindir d'aquesta limitació.³

¹ Si el que interessa al lector és una paraula concreta, val més que usi una Concordança, com ara Wacht (1991) o Roberts (1977). En aquestes obres estan localitzades totes les paraules llatines que apareixen en *DRN*, i a més es reproduïx el vers sencer on es troben.

² És clar que la consideració de quines idees són "més significatives" és subjectiva i, per suposat, discutible. He tendit a eixamplar aquest criteri tant com he pogut, incloent les que em semblaven d'interès dubtós.

³ Tinc elaborada una versió molt més expandida, en 3 volums, del contingut d'aquest apèndix, la qual té com a títol *Índex d'idees de Lucreci*; cf. Montserrat

He agafat les idees que surten expressades explícitament com a continguts en el poema, i que, en general, es conserven en les traduccions; però no he recollit els aspectes de tipus lingüístic, mètric o literari que poden ser apreciats en el text llatí.

Per a les idees seleccionades no he pres, en general, tots els versos en què simplement apareixen, sinó més aviat aquells en els quals considero que se'n dona alguna informació rellevant. Així, per exemple, sota el concepte de composició per àtoms no he aplegat les innombrables explicacions de fenòmens concrets, que es troben en els últims llibres de *DRN*, basades en la composició atòmica de les coses.

En les descripcions he procurat utilitzar, en la mesura en què m'ha resultat possible, una terminologia pròxima a l'època de Lucreci, a fi d'evitar, o al menys reduir, anacronismes. Així, per exemple, uso molts cops l'expressió "naturalesa de ...", i dins del concepte d'animal hi incloc les persones humanes. Però això no sempre m'ha resultat possible; per exemple, a fi d'evitar llargades excessives, he usat de vegades una terminologia moderna o bé procedent de concepcions filosòfiques distintes de les atomístiques.⁴ Sigui com sigui, les meves descripcions s'han de prendre com a enunciats operatius i no com a

Sangrà (1992). En ella cada fragment de *DRN* que esmento va acompanyat del seu resum. A més hi vaig afegir un suport informàtic que permet consultar-la com una base de dades documental. Va ser el resultat del treball d'una llicència per estudis que em fou concedida, durant el curs 1991-92, pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, en el qual es troba a disposició del públic interessat. El present apèndix, doncs, ve a ser un extracte del susdit *Índex d'idees de Lucreci* lleugerament revisat.

⁴ Els sistemes informàtics que he usat imposen limitacions. Una d'elles és que la descripció d'una idea no pot passar de 50 caràcters d'escriptura.

interpretacions del pensament de Lucreci. La interpretació l'ha de fer necessàriament el lector a partir dels textos que trobarà amb l'ajuda d'aquelles.

Les descripcions estan ordenades en forma d'arbre lògic, en el qual les idees més generals inclouen les més particulars. Cada una va encapçalada per un codi format per la lletra "c" (inicial de "codi") i unes xifres que indiquen la seva posició en l'arbre lògic. El codi per a una idea particular s'obté afegint una xifra a la dreta del codi de la idea immediata més general, en la qual està inclosa. Així el "c2251", que correspon a "moviment dels àtoms", s'obté afegint un 1 al "c225", que correspon a "moviment d'àtoms i partícules". D'aquesta manera he construït un thesaurus sistemàtic integrat per totes aquelles.⁵

L'arbre lògic té 9 troncs principals:

- c1 L'univers i les lleis que el regeixen.
- c2 La composició de les coses.
- c3 El cel i els seus cossos i materials típics.
- c4 L'aire i els fenòmens meteorològics.
- c5 Les aigües i les terres.
- c6 Les plantes i els animals.
- c7 El coneixement i els seus agents.
- c8 La recerca de la felicitat.
- c9 La societat humana i les seves realitzacions.

⁵ Per al sistema de construcció d'aquest thesaurus m'he inspirat en la Classificació Decimal Universal (CDU), que s'utilitza a les biblioteques; cf., e.g., Aenor (1987). Els números dels codis, corresponents al mateix nivell lògic, no sempre van seguits; així, per exemple, es trobaran c152 i c155, però no c153 ni c154. La causa és que he construït el thesaurus preveient-ne una possible ampliació, per exemple per a l'estudi d'altres obres llatines de temàtica comparable amb la de Lucreci.

Per a l'ordenació sistemàtica de les idees he tingut en compte les agrupacions de temes reflectides en *DRN*, i en *Naturalis historia* de Plini el Vell, més que no pas la distribució de disciplines usual avui dia. Així, per exemple, alguns agents físics que afecten els sentits, com ara el so, els he agrupat amb els sentits corresponents; i he col·locat el magnetisme entre els fenòmens meteorològics, perquè així ho fa Lucreci.

D'altra banda, la necessitat de limitar el nombre de descripcions m'ha portat a forçar una mica, de vegades, les relacions lògiques d'inclusió a l'arbre. Per exemple, el dolor físic, inclòs juntament amb el dolor mental a dins del terme "dolor", depèn del concepte "sentiments i emocions", el qual, al seu torn, faig dependre d' "el coneixement i els seus agents".

L'apartat "A. 2. Llista alfabètica de paraules significatives" conté, en ordre alfabètic, totes les paraules significatives que apareixen en les descripcions, seguides cada una de la resta de la descripció sencera. En ell el lector pot comprovar fàcilment si, i com, està descrita la idea que li interessa, i, per mitjà del codi, podrà trobar-la de seguida a l'apartat A. 3., de localització.

L'apartat "A. 3. Localització de les idees" reproduïx el thesaurus sencer, en lletra negreta, remarcant les relacions lògiques d'inclusió amb una major o menor amplada del marge. Cada descripció va seguida de l'esment dels passatges de *DRN* que fan referència a la idea corresponent, excepte algunes que només són usades per facilitar la classificació sistemàtica.⁶

⁶ La llargada dels passatges indicats sovint és més gran que l'estrictament necessària; això és provocat pel fet que he dividit el poema en un miler de fragments, i cada fragment l'he assignat tot sencer a cada una de les idees que apareixen en ell.

A. 2. LLISTA ALFABÈTICA DE PARAULES SIGNIFICATIVES

abelles /c68831
acció de la calor i del foc /c333
acció de matèria exterior sobre el món /c1928
acció del fred /c433
acció del vent /c423
adaptació de materials al receptor /c2412
adherència i unió externa /c235
adhesió /c23 cohesió i
adquisició de materials /c241
adquisició i pèrdua de materials /c24
afecten /c72 els sentits i els agents que els
agents /c7 el coneixement i els seus
agents destructius exteriors /c2551
agents que els afecten /c72 els sentits i els
agricultura /c9211
agrupació d'àtoms i partícules /c227
agrupació d'àtoms i partícules /c2271 factors en l'
agrupacions d'àtoms i partícules /c2272 tipus d'
aigua /c2113 composició per
aigua /c2122 composició per terra i
aigua /c51 naturalesa de l'
aigua /c54 cicle de l'
aigua /c542 recorreguts del cicle de l'
aigua /c543 evaporació de l'
aigua /c544 condensació de l'
aigua, aire i foc /c213 composició per 4 elements: terra,
aigua a la terra /c545 incorporació d'
aigua del mar /c522 salinitat de l'
aigua en mars i llacs /c524 moviments de l'
aigües dolces /c53
aigües i les terres /c5 les
aigües subterrànies /c533
aire /c1684 sosteniment per l'
aire /c2112 composició per
aire /c41
aire /c411 naturalesa de l'
aire /c413 moviments d'
aire /c414 cops de l'
aire com a contenidor de materials /c412 l'
aire i els fenòmens meteorològics /c4 l'
aire i foc /c2121 composició per
aire i foc /c213 composició per 4 elements: terra, aigua,
aire i regió astral /c19265 terra, mar,

alimentària /c621 cadena
alliberament de la por /c8113
alliberament de la por de la mort /c81131
altura dels núvols /c465
ambició, la riquesa o el poder /c81151 renúncia a l'
amor /c745
amor sexual /c7451
analogia /c784 explicacions per
Anaxàgoras /c95224
ànima /c689 vida, cos i
ànima /c68911 naturalesa de l'
ànima /c68918 divisió de l'
ànima /c6892 origen i destí de l'
ànima i de la ment /c6891 naturalesa de l'
ànima i de la ment /c68914 composició de l'
ànima i de la ment /c68921 mortalitat de l'
ànima i de la ment /c6894 trastorns de l'
animal /c6822 pell i recobriments del cos
animal /c6824 nutrició
animal /c6863 herència
animals /c192632 terra i cel pares de plantes o
animals /c192641 terra, mar, cel i plantes o
animals /c192642 terra, mar i cel pares d'
animals /c6 les plantes i els
animals /c61 naixement i creixement de plantes i
animals /c612 ritmes propis en plantes i
animals /c62 nutrició de plantes i
animals /c63 influència meteorològica en plantes i
animals /c64 terra, mar o cel pares de plantes o
animals /c642 terra mare i cel pare de plantes o
animals /c6422 la terra mare de plantes o
animals /c682 òrgans i funcions en els
animals /c6823 secrecions
animals /c6826 moviment dels
animals /c685 origen dels
animals /c6852 generació espontània d'
animals /c6853 supervivència d'espècies
animals /c68631 característiques hereditàries en
animals /c68632 característiques individuals en
animals /c6864 naixement d'
animals /c6865 cura dels fills pels
animals /c7352 reconeixement d'
animals, inclosos els humans /c68 els
animals aquàtics /c6884
animals concrets /c688
animals deformes i monstres /c68633
animals petits /c6883

animals petitíssims /c68838
ànimes /c68923 transmigració de les
any /c38 estacions de l'
aparent /c1681 repòs
aprofitament de plantes i de bèsties /c921
aquàtics /c6884 animals
Aqueront, inferns i déus infernals /c8263
aranyes /c68836
arc iris /c469
argent /c5652
armes /c9142
arquitectura i construcció /c96
arrels /c6642
arts plàstiques /c97 literatura, música i
ascendents /c164 moviments
astral /c19265 terra, mar, aire i regió
astral /c36 astres i regió
astral /c367 moviments dels astres i de la regió
astres /c361 naturalesa dels
astres i de la regió astral /c367 moviments dels
astres i regió astral /c36
astronòmics /c951 estudis matemàtics i
atomisme /c9525
atomistes /c9522 filòsofs no
àtoms /c22 composició per
àtoms /c222 noms dels
àtoms /c223 naturalesa dels
àtoms /c2231 indivisibilitat dels
àtoms /c2232 compacitat i solidesa dels
àtoms /c2233 indestructibilitat i eternitat dels
àtoms /c2234 immutabilitat dels
àtoms /c2235 pes dels
àtoms /c2236 diversitat de formes dels
àtoms /c22362 diversitat de grandàries dels
àtoms /c2237 petitesa i invisibilitat dels
àtoms /c2238 parts mínimes dels
àtoms /c2251 moviment dels
àtoms /c22513 xocs i cops entre
àtoms /c22514 velocitat dels
àtoms /c2274 petites parts constituïdes per
àtoms i partícules /c225 moviment d'
àtoms i partícules /c2253 intervals de recorregut d'
àtoms i partícules /c227 agrupació d'
àtoms i partícules /c2271 factors en l'agrupació d'
àtoms i partícules /c2272 tipus d'agrupacions d'
àtoms i partícules /c2373 capacitat de penetració d'
àtoms i partícules /c2422 emissió d'

àtoms i partícules concrets /c226
atracció magnètica /c4912
augment de velocitat /c166
aurora /c371
aus /c6882
autors i escriptors /c972 literatura,
Averns i llocs funestos /c56811
barreges i separacions /c26
benestar familiar /c812 recerca del
benestar personal /c811 recerca del
benestar social /c813 recerca del
bèsties /c771 comunicació entre
bèsties /c921 aprofitament de plantes i de
bituminosos /c5668 materials
blat i cereals /c6652
boira /c45
boscós /c668
bous /c68815 vaques i
branques i fulles /c6643 troncs,
bronze /c5655
buit /c121 espai
buit /c1212 naturalesa de l'espai
cabres /c68814 ovelles i
caça /c9212
cadena alimentària /c621
caiguda /c163 moviments de
calamarsa /c4336
calor /c33
calor /c331 naturalesa de la
calor /c332 propagació de
calor /c3331 dilatació per
calor /c3333 evaporació per
calor /c334 emissió de
calor /c39 cicle de la
calor i del foc /c333 acció de la
cansament /c68942
canvi i conservació /c15
canvi destructiu /c152
capacitat de penetració d'àtoms i partícules /c2373
capacitats /c178 finitud de poders i
capacitats /c1782 equilibri de poders i
característiques hereditàries en animals /c68631
característiques hereditàries en plantes /c662
característiques individuals en animals /c68632
casualitat /c1734 ordre per
causalitat /c17
causes del moviment /c161

causes eficients i condicions /c171
causes exemplars /c176 models i
causes finals /c172 finalitat i
causes possibles /c1711 pluralitat de
causes reals /c1712 pluralitat de
cavalls /c68813
cavitats subterrànies /c573
cel /c19263 terra i
cel /c19264 terra, mar i
cel /c19266 mar i
cel i els seus cossos i materials típics /c3 el
cel i plantes o animals /c192641 terra, mar,
cel pare de plantes o animals /c642 terra mare i
cel pares d'animals /c192642 terra, mar i
cel pares de plantes o animals /c192632 terra i
cel pares de plantes o animals /c64 terra, mar o
centrífugues /c169 tendències centrípetes i
centrípetes i centrífugues /c169 tendències
cera /c68233
cereals /c6652 blat i
certesa del coneixement /c782
cérvols /c68816
Cíbele) /c82614 Gran Mare (
cicle de l'aigua /c54
cicle de la calor /c39
cicle de l'aigua /c542 recorreguts del
ciència /c95 filosofia i
ciència i saviesa com a guies de la vida /c8114
cigales /c68834
cívics /c8132 deures
cohesió i adhesió /c23
colors /c7229
colors /c72291 naturalesa dels
colors /c72294 emissió de
colors a partir de llum del sol /c72295
combinació de simulacres /c72228
combustió /c324
comerç /c94 economia i
compacitat i solidesa dels àtoms /c2232
composició de l'ànima i de la ment /c68914
composició de les coses /c2 la
composició per 4 elements: terra, aigua, aire i foc /c213
composició per aigua /c2113
composició per aire /c2112
composició per aire i foc /c2121
composició per àtoms /c22
composició per dos elements /c212

composició per foc /c2111
composició per homeomeria /c214
composició per materials continus /c21
composició per terra /c2114
composició per terra i aigua /c2122
composició per un sol element /c211
comunicació /c77
comunicació entre bèsties /c771
comunicació humana /c772
comunicació no oral /c774
comunicacions i transports /c945
concretes /c5344 fonts
concretes /c667 plantes
concretes /c8261 divinitats
concretes de les plantes /c664 parts
concrets /c226 àtoms i partícules
concrets /c425 vents
concrets /c688 animals
condensació de l'aigua /c544
condicions /c171 causes eficients i
condicions per al moviment /c162
coneixement /c78 reflexió sobre el
coneixement /c782 certesa del
coneixement de la natura /c954 explicació i
coneixement i els seus agents /c7 el
coneixements /c9821 progrés tècnic i de
conservació /c15 canvi i
conservació de la matèria /c155
constituïdes per àtoms /c2274 petites parts
construcció /c96 arquitectura i
contenedor de materials /c412 l'aire com a
continus /c21 composició per materials
cops de l'aire /c414
cops entre àtoms /c22513 xocs i
corbats /c72232 miralls
corrents marins /c5242
corrupció /c25 generació i
corrupció /c255
cos /c57 la terra com a
cos animal /c6822 pell i recobriments del
cos i ànima /c689 vida,
coses /c2 la composició de les
coses i del món /c1921 finitud temporal de les
cosmètics /c9253 ungüents, perfums i
cossos i materials típics /c3 el cel i els seus
cossos invisibles /c7225
costums /c912

creació divina del món /c8221
creences populars /c9127 llegendes i
creences religioses /c823 crítica de
creences religioses /c8232 mals ocasionats per
creences religioses i mitologia /c826
creixement de plantes /c661 generació i
creixement de plantes i animals /c61 naixement i
creixement i desenvolupament /c252
crecudes i inundacions /c5312
crítica de creences religioses /c823
cucs /c68837
cura dels fills pels animals /c6865
dades geogràfiques /c585
declinació espontània /c22512
defecació i orina /c68244
deformes i monstres /c68633 animals
deltes /c5314 embocadures i
Demòcrit /c95252
densificació i enrariment /c2323
densitat i raritat /c232
desenvolupament /c252 creixement i
desgast /c2342
desordre /c173 ordre i
destí de l'ànima /c6892 origen i
destruïu /c152 canvi
destruïus exteriors /c2551 agents
deures cívics /c8132
deures religiosos /c824
déus /c821 naturalesa dels
déus infernals /c8263 Aqueront, inferns i
dia i nit /c37
difusió i penetració /c2372
digestió /c68242
dilatació per calor /c3331
diluvi /c476
dissolució dels núvols /c463
distància /c7226 percepció visual de la
distints dels metalls /c566 minerals
distribució de grans parts del món /c19261
distribució de terres i mars /c583
diversions, jocs i esports /c915
diversitat de formes dels àtoms /c2236
diversitat de grandàries dels àtoms /c22362
divina del món /c8221 creació
divines /c822 providència i intervencions
divinitat /c82 relacions amb la
divinitats concretes /c8261

divisió de l'ànima /c68918
dolces /c53 aigües
dolor /c746
dos elements /c212 composició per
dret /c8131 justícia i
duresa i resistència a la ruptura /c234
eclipsis /c368
economia i comerç /c94
educació i ensenyament /c93
efectes dels llamps /c4813
efectes dels trons /c4832
eficients i condicions /c171 causes
eines i màquines /c922
eines i productes manufacturats /c92 treball,
elements: terra, aigua, aire i foc /c213 composició per 4
element /c211 composició per un sol
elements /c212 composició per dos
embocadures i deltes /c5314
embriaguesa /c68943
emissió d'àtoms i partícules /c2422
emissió de calor /c334
emissió de colors /c72294
emissió de fred /c434
emissió de llum /c344
emissió de simulacres /c72223
emissions diverses /c2421
emissions i raigs del sol /c3621
emocions /c74 sentiments i
Empèdocles /c95223
endivinació i oracles /c8274
Enni /c97243
enrariment /c2323 densificació i
ensenyament /c93 educació i
envelliment /c254
Epicur /c95253
epicureisme /c95256
episodis mitològics /c8264 llegendes i
èpoques de la vida /c684
equilibri de poders i capacitats /c1782
equipaments teatrals /c965
erosió /c584
error /c7228 percepcions visuals que poden induir a
escalfada per moviment, fricció o percussió /c33345
escalfament /c3334
escorça /c6647
escriptors /c972 literatura, autors i
escriptura i lletres /c971

esdeveniments i personatges històrics /c983
espai /c12
espai /c1911 infinitud de l'
espai buit /c121
espai buit /c1212 naturalesa de l'
espècie humana /c6851 origen de l'
espècies animals /c6853 supervivència d'
espontània /c22512 declinació
espontània d'animals /c6852 generació
esports /c915 diversions, jocs i
estacions de l'any /c38
estels /c364
estructura i evolució de l'univers /c19
estudis matemàtics i astronòmics /c951
èter /c31
eternitat dels àtoms /c2233 indestructibilitat i
evaporació de l'aigua /c543
evaporació per calor /c3333
evolució de l'univers /c19 estructura i
evolució de la humanitat /c98 història i
evolució de la societat humana /c982
evolució del món /c1923
exemplars /c176 models i causes
exèrcits /c914 guerra i
exhalacions de la terra /c568
exhalacions nocives de la terra /c5681
existència /c11 formes d'
experiència sensible /c785 refutació per l'
explicació /c40 fenòmens meteorològics i la seva
explicació i coneixement de la natura /c954
explicacions filosòfiques diverses /c9521
explicacions per analogia /c784
exterior de la terra /c58 l'
exterior sobre el món /c1928 acció de matèria
exteriors /c2551 agents destructius
externa /c235 adherència i unió
extracció de materials de la terra /c923 mines i
extrusió /c262
factors en l'agrupació d'àtoms i partícules /c2271
Faetont /c82643 llegenda de
fam i set /c68246
familiar /c812 recerca del benestar
familiars /c8121 relacions i obligacions
felicitat /c8 la recerca de la
fenòmens diversos /c49
fenòmens meteorològics /c4 l'aire i els
fenòmens meteorològics i la seva explicació /c40

ferro /c5656
fi del món /c1924
fills pels animals /c6865 cura dels
filosofia /c952
filosofia i ciència /c95
filosòfiques diverses /c9521 explicacions
filòsofs no atomistes /c9522
finalitat i causes finals /c172
finals /c172 finalitat i causes
finitud de poders i capacitats /c178
finitud temporal de les coses i del món /c1921
flames /c3241
flors /c6648
fluidesa i viscositat /c238
foc /c2111 composició per
foc /c2121 composició per aire i
foc /c213 composició per 4 elements: terra, aigua, aire i
foc /c32
foc /c321 naturalesa del
foc /c333 acció de la calor i del
foc per fricció o percussió /c3231 producció de
fonts /c534
fonts concretes /c5344
forma de la terra /c571
formació dels núvols /c462
formes d'existència /c11
formes dels àtoms /c2236 diversitat de
fred /c43
fred /c431 naturalesa del
fred /c432 propagació de
fred /c433 acció del
fred /c434 emissió de
fricció o percussió /c3231 producció de foc per
fricció o percussió /c33345 escalfada per moviment,
fruits /c6651
fulles /c6643 troncs, branques i
fum /c3242
funcions en els animals /c682 òrgans i
funeraris /c9123 ritus
funestos /c56811 Avernus i llocs
fusió /c3332
fusta /c6656
fusta /c9254 treball de la
gebre /c4334
gel i gelades /c4333
gelades /c4333 gel i
generació /c251

generació espontània d'animals /c6852
generació i corrupció /c25
generació i creixement de plantes /c661
general /c16121 pes
geogràfiques /c585 dades
gossos /c68812
Gran Mare (Cíbele) /c82614
grandàries dels àtoms /c22362 diversitat de
grans parts del món /c1926
grans parts del món /c19261 distribució de
guerra /c9141
guerra de Troia /c82641
guerra i exèrcits /c914
guies de la vida /c8114 ciència i saviesa com a
gust /c725
Heràclit /c95222
Hèrcules /c82644 treballs d'
hereditàries en animals /c68631 característiques
hereditàries en plantes /c662 característiques
herència animal /c6863
història de Roma /c9832
història i evolució de la humanitat /c98
històrics /c983 esdeveniments i personatges
homeomeria /c214 composició per
Homer /c97241
humana /c6851 origen de l'espècie
humana /c772 comunicació
humana /c982 evolució de la societat
humana i les seves realitzacions /c9 la societat
humanitat /c98 història i evolució de la
humanitat primitiva /c981 la
humans /c68 els animals, inclosos els
Ifigènia /c82642 sacrifici d'
ignició /c323
imaginació i memòria /c73 pensament,
imatges /c7223 miralls i reflexió d'
imatges mentals /c733
immutabilitat dels àtoms /c2234
incendis /c325
inclosos els humans /c68 els animals,
incorporació d'aigua a la terra /c545
indestructibilitat i eternitat dels àtoms /c2233
indicacions pedagògiques /c933
individuals en animals /c68632 característiques
indivisibilitat dels àtoms /c2231
induir a error /c7228 percepcions visuals que poden
indumentària i teixits /c9252

infància /c6842
infernals /c8263 Aqueront, inferns i déus
inferns i déus infernals /c8263 Aqueront,
infinitud de l'espai /c1911
infinitud de l'univers /c191
infinitud de la matèria /c1912
infinitud del temps /c142
influència meteorològica en plantes i animals /c63
inícis de l'organització social /c9814
instruments musicals /c973 música i
interior /c8112 recerca del plaer i de la pau
internes /c7217 sensacions orgàniques
intersticis i porus /c231
intervalls de recorregut d'àtoms i partícules /c2253
intervencions divines /c822 providència i
inundacions /c5312 crescudes i
invariabilitat de l'univers /c195
invisibilitat dels àtoms /c2237 petitesa i
invisibles /c7225 cossos
iris /c469 arc
jocs i esports /c915 diversions,
joventut /c6843
Júpiter /c82612
justícia i dret /c8131
límits del món /c1927
literatura, autors i escriptors /c972
literatura, música i arts plàstiques /c97
llacs /c524 moviments de l'aigua en mars i
llacs /c532
llampecs /c482
llampecs i trons /c48 llamps,
llamps /c481
llamps /c4811 naturalesa dels
llamps /c4812 origen dels
llamps /c4813 efectes dels
llamps, llampecs i trons /c48
llana /c68223
llatina /c7723 llengua
llegenda de Faetont /c82643
llegendes i creences populars /c9127
llegendes i episodis mitològics /c8264
lleis de la natura /c174
lleis que el regeixen /c1 l'univers i les
llengua llatina /c7723
llenguatge /c7722 el
llenguatge /c77221 origen del
lleons /c68817

llet /c68231
lletres /c971 escriptura i
llibertat i necessitat /c177
llocs funestos /c56811 Avernus i
llum /c34
llum /c341 naturalesa de la
llum /c342 propagació de
llum /c344 emissió de
llum del sol /c72295 colors a partir de
lluna /c363
localització de la ment /c68913
Lucreci /c95254
maduresa /c6844
magnètica /c4912 atracció
magnètica /c4913 repulsió
magnetisme /c491
malalties i medicina /c687
malalties i traumes /c6871
mals ocasionats per creences religioses /c8232
maniobres militars /c9144
manteniment /c253
manufacturats /c92 treball, eines i productes
manufactures /c925
màquines /c922 eines i
mar /c19262 terra i
mar /c4672 tempestes en el
mar /c52
mar /c522 salinitat de l'aigua del
mar /c526 nivell del
mar, aire i regió astral /c19265 terra,
mar, cel i plantes o animals /c192641 terra,
mar i cel /c19264 terra,
mar i cel /c19266
mar i cel pares d'animals /c192642 terra,
mar i naufragis /c528 perills del
mar o cel pares de plantes o animals /c64 terra,
Mare (Cíbele) /c82614 Gran
mare de plantes o animals /c6422 la terra
mare i cel pare de plantes o animals /c642 terra
marins /c5242 corrents
mars /c583 distribució de terres i
mars i llacs /c524 moviments de l'aigua en
Mart /c82613
matemàtics i astronòmics /c951 estudis
matèria /c13
matèria /c131 naturalesa de la
matèria /c155 conservació de la

matèria /c1912 infinitud de la
matèria exterior sobre el món /c1928 acció de
materials /c24 adquisició i pèrdua de
materials /c241 adquisició de
materials /c242 pèrdua de
materials /c412 l'aire com a contenidor de
materials al receptor /c2412 adaptació de
materials bituminosos /c5668
materials continus /c21 composició per
materials de la terra /c56 els
materials de la terra /c923 mines i extracció de
materials nocius /c68712 verins i
materials típics /c3 el cel i els seus cossos i
medi /c165 moviment en un
medicina /c687 malalties i
medicina /c6875
mel /c68232
membres /c752 transmissió de la voluntat als
Memmi /c98321
memòria /c73 pensament, imaginació i
memòria /c735
ment /c6891 naturalesa de l'ànima i de la
ment /c68912 naturalesa de la
ment /c68913 localització de la
ment /c68914 composició de l'ànima i de la
ment /c68921 mortalitat de l'ànima i de la
ment /c6894 transtorns de l'ànima i de la
mentals /c733 imatges
metalls /c565
metalls /c566 minerals distints dels
metalls /c9256 obtenció i treball de
meteorològica en plantes i animals /c63 influència
meteorològics /c4 l'aire i els fenòmens
meteorològics i la seva explicació /c40 fenòmens
meteorològiques /c401 prediccions
militars /c9144 maniobres
minerals distints dels metalls /c566
mines i extracció de materials de la terra /c923
mínimes dels àtoms /c2238 parts
miralls corbats /c72232
miralls i reflexió d'imatges /c7223
mitologia /c826 creences religioses i
mitològics /c8264 llegendes i episodis
mitològics /c8265 personatges
models i causes exemplars /c176
món /c192 el nostre
món /c1921 finitud temporal de les coses i del

món /c1922 origen del
món /c1923 evolució del
món /c1924 fi del
món /c1926 grans parts del
món /c19261 distribució de grans parts del
món /c1927 límits del
món /c1928 acció de matèria exterior sobre el
món /c572 posició i sosteniment de la terra en el
món /c8221 creació divina del
mons /c193 pluralitat de
monstres /c68633 animals deformes i
morals /c81 valors i obligacions
mort /c6898 la
mort /c7481 por de la
mort /c81131 alliberament de la por de la
mortalitat de l'ànima i de la ment /c68921
moviment /c161 causes del
moviment /c162 condicions per al
moviment /c7227 percepció visual del
moviment, fricció o percussió /c33345 escalfada per
moviment d'àtoms i partícules /c225
moviment dels animals /c6826
moviment dels àtoms /c2251
moviment dels núvols /c464
moviment en un medi /c165
moviment i repòs /c16
moviments ascendents /c164
moviments d'aire /c413
moviments de caiguda /c163
moviments de l'aigua en mars i llacs /c524
moviments dels astres i de la regió astral /c367
muntanyes /c582
Muses /c82615
música i arts plàstiques /c97 literatura,
música i instruments musicals /c973
musicals /c72326 sons
musicals /c973 música i instruments
naixement d'animals /c6864
naixement i creixement de plantes i animals /c61
natura /c174 lleis de la
natura /c954 explicació i coneixement de la
natura personificada /c175
natural /c8115 vida senzilla i
naturalesa de l'aigua /c51
naturalesa de l'aire /c411
naturalesa de l'ànima /c68911
naturalesa de l'ànima i de la ment /c6891

naturalesa de l'espai buit /c1212
naturalesa de la calor /c331
naturalesa de la llum /c341
naturalesa de la matèria /c131
naturalesa de la ment /c68912
naturalesa del foc /c321
naturalesa del fred /c431
naturalesa del so /c72321
naturalesa del temps /c141
naturalesa del vent /c421
naturalesa dels astres /c361
naturalesa dels àtoms /c223
naturalesa dels colors /c72291
naturalesa dels déus /c821
naturalesa dels llamps /c4811
naturalesa dels núvols /c461
naturalesa dels simulacres /c72221
naufragis /c528 perills del mar i
navegació /c9452
necessitat /c177 llibertat i
neguit /c747
neu /c4335
Nil /c5316
nit /c37 dia i
nivell del mar /c526
nocius /c68712 verins i materials
nocives de la terra /c5681 exhalacions
noms dels àtoms /c222
nutrició animal /c6824
nutrició de plantes i animals /c62
nutrició vegetal /c666
núvols /c46
núvols /c461 naturalesa dels
núvols /c462 formació dels
núvols /c463 dissolució dels
núvols /c464 moviment dels
núvols /c465 altura dels
núvols /c466 quantitat de
obligacions familiars /c8121 relacions i
obligacions morals /c81 valors i
observable /c16123 pes
obtenció i treball de metalls /c9256
ofrenes i sacrificis religiosos /c8272
oïda /c723
olfacte /c724
oli /c6653
olors /c7242

ombra /c346
onades /c5241
or /c5651
oracles /c8274 endivinació i
oral /c774 comunicació no
ordre i desordre /c173
ordre per casualitat /c1734
orgàniques internes /c7217 sensacions
organització i relacions socials /c91
organització política /c913
organització social /c9814 inicis de l'
òrgans i funcions en els animals /c682
origen de l'espècie humana /c6851
origen de la pluja /c471
origen de les plantes /c663
origen del llenguatge /c77221
origen del món /c1922
origen del vent /c422
origen dels animals /c685
origen dels llamps /c4812
origen dels trons /c4831
origen i destí de l'ànima /c6892
orina /c68244 defecació i
ovelles i cabres /c68814
pare de plantes o animals /c642 terra mare i cel
pares d'animals /c192642 terra, mar i cel
pares de plantes o animals /c192632 terra i cel
pares de plantes o animals /c64 terra, mar o cel
partícules /c225 moviment d'àtoms i
partícules /c2253 intervals de recorregut d'àtoms i
partícules /c227 agrupació d'àtoms i
partícules /c2271 factors en l'agrupació d'àtoms i
partícules /c2272 tipus d'agrupacions d'àtoms i
partícules /c2373 capacitat de penetració d'àtoms i
partícules /c2422 emissió d'àtoms i
partícules concrets /c226 àtoms i
parts concretes de les plantes /c664
parts constituïdes per àtoms /c2274 petites
parts del món /c1926 grans
parts del món /c19261 distribució de grans
parts mínimes dels àtoms /c2238
pau interior /c8112 recerca del plaer i de la
pedagògiques /c933 indicacions
pedres /c562
pell i recobriments del cos animal /c6822
pels animals /c6865 cura dels fills
penetrabilitat /c237

penetració /c2372 difusió i
penetració d'àtoms i partícules /c2373 capacitat de
pensament /c731
pensament, imaginació i memòria /c73
percepció visual de la distància /c7226
percepció visual del moviment /c7227
percepcions /c721 sensacions i
percepcions visuals que poden induir a error /c7228
percussió /c3231 producció de foc per fricció o
percussió /c33345 escalfada per moviment, fricció o
pèrdua de materials /c24 adquisició i
pèrdua de materials /c242
pèrdua i recuperació de la sensibilitat /c712
perfums i cosmètics /c9253 ungüents,
perills del mar i naufragis /c528
personal /c811 recerca del benestar
personatges històrics /c983 esdeveniments i
personatges mitològics /c8265
personificada /c175 natura
pes /c1612
pes dels àtoms /c2235
pes general /c16121
pes observable /c16123
petites parts constituïdes per àtoms /c2274
petitesa i invisibilitat dels àtoms /c2237
petitets /c6883 animals
petitíssims /c68838 animals
petits de la terra /c5742 tremolors
plaer /c741
plaer i de la pau interior /c8112 recerca del
planetes /c365
plantes /c66 les
plantes /c661 generació i creixement de
plantes /c662 característiques hereditàries en
plantes /c663 origen de les
plantes /c664 parts concretes de les
plantes /c665 productes de les
plantes concretes /c667
plantes i animals /c61 naixement i creixement de
plantes i animals /c612 ritmes propis en
plantes i animals /c62 nutrició de
plantes i animals /c63 influència meteorològica en
plantes i de bèsties /c921 aprofitament de
plantes i els animals /c6 les
plantes o animals /c192632 terra i cel pares de
plantes o animals /c192641 terra, mar, cel i
plantes o animals /c64 terra, mar o cel pares de

plantes o animals /c642 terra mare i cel pare de
plantes o animals /c6422 la terra mare de
plàstiques /c97 literatura, música i arts
plom /c5657
pluja /c47
pluja /c471 origen de la
pluja /c472 tipus de
pluralitat de causes possibles /c1711
pluralitat de causes reals /c1712
pluralitat de mons /c193
poder /c81151 renúncia a l'ambició, la riquesa o el
poders i capacitats /c178 finitud de
poders i capacitats /c1782 equilibri de
poesia /c9723
poetes /c9724
política /c913 organització
pols /c4122 la
populars /c9127 llegendes i creences
por /c748
por /c8113 alliberament de la
por de l'ultratomba /c7483
por de la mort /c7481
por de la mort /c81131 alliberament de la
por religiosa /c7482
porus /c231 intersticis i
posició i sosteniment de la terra en el món /c572
possibles /c1711 pluralitat de causes
pous /c535
pràctiques religioses /c827
prediccions meteorològiques /c401
primeres tècniques /c9813
primitiva /c981 la humanitat
procreació i sexualitat /c686
producció de foc per fricció o percussió /c3231
producció de la veu /c72322
productes de les plantes /c665
productes manufacturats /c92 treball, eines i
progrés tècnic i de coneixements /c9821
propagació de calor /c332
propagació de fred /c432
propagació de llum /c342
propagació de simulacres /c72224
propagació del so /c72323
providència i intervencions divines /c822
quadrúpedes /c6881
quantitat de núvols /c466
raigs del sol /c3621 emissions i

raritat /c232 densitat i
realitzacions /c9 la societat humana i les seves
reals /c1712 pluralitat de causes
recepció de simulacres /c72226
receptor /c2412 adaptació de materials al
recerca de la felicitat /c8 la
recerca del benestar familiar /c812
recerca del benestar personal /c811
recerca del benestar social /c813
recerca del plaer i de la pau interior /c8112
recobriments del cos animal /c6822 pell i
reconeixement d'animals /c7352
recorregut d'àtoms i partícules /c2253 intervals de
recorreguts del cicle de l'aigua /c542
recuperació de la sensibilitat /c712 pèrdua i
reflexió d'imatges /c7223 miralls i
reflexió del so /c72325
reflexió sobre el coneixement /c78
refracció /c7224
refredament /c4331
refutació per l'experiència sensible /c785
regió astral /c19265 terra, mar, aire i
regió astral /c36 astres i
regió astral /c367 moviments dels astres i de la
relació entre sexes /c9122
relacions amb la divinitat /c82
relacions i obligacions familiars /c8121
relacions sexuals /c6861
relacions socials /c91 organització i
religiosa /c7482 por
religioses /c823 crítica de creences
religioses /c8232 mals ocasionats per creences
religioses /c827 pràctiques
religioses i mitologia /c826 creences
religiosos /c824 deures
religiosos /c8272 ofrenes i sacrificis
remolins de vent /c426
renúncia a l'ambició, la riquesa o el poder /c81151
repetició en el temps /c143
repòs /c16 moviment i
repòs i sosteniment /c168
repòs aparent /c1681
repulsió magnètica /c4913
resistència a la ruptura /c234 duresa i
respiració /c6825
riquesa o el poder /c81151 renúncia a l'ambició, la
ritmes propis en plantes i animals /c612

ritus funeraris /c9123
rius /c531
Roma /c9832 història de
ruptura /c234 duresa i resistència a la
sabors /c7252
sacrifici d'Ifigènia /c82642
sacrificis religiosos /c8272 ofrenes i
sal /c5662
salinitat de l'aigua del mar /c522
sang /c6821 venes i
saviesa com a guies de la vida /c8114 ciència i
secrecions animals /c6823
semen /c6862
sensacions i percepcions /c721
sensacions orgàniques internes /c7217
sensibilitat /c71
sensibilitat /c712 pèrdua i recuperació de la
sensible /c785 refutació per l'experiència
sentiments i emocions /c74
sentits /c7822 veracitat dels
sentits i els agents que els afecten /c72 els
senzilla i natural /c8115 vida
separacions /c26 barreges i
serps /c6886
set /c68246 fam i
sexes /c9122 relació entre
sexual /c7451 amor
sexualitat /c686 procreació i
sexuals /c6861 relacions
simulacres /c7222
simulacres /c72221 naturalesa dels
simulacres /c72223 emissió de
simulacres /c72224 propagació de
simulacres /c72225 velocitat dels
simulacres /c72226 recepció de
simulacres /c72228 combinació de
so /c72321 naturalesa del
so /c72323 propagació del
so /c72324 velocitat del
so /c72325 reflexió del
so i veu /c7232
social /c813 recerca del benestar
social /c9814 inicis de l'organització
socials /c91 organització i relacions
societat humana /c982 evolució de la
societat humana i les seves realitzacions /c9 la
sofre /c5661

sol /c362
sol /c3621 emissions i raigs del
sol /c72295 colors a partir de llum del
sol element /c211 composició per un
solidesa dels àtoms /c2232 compacitat i
somnis /c76 son i
somnis /c763
son /c762
son i **somnis** /c76
sons musicals /c72326
sosteniment /c168 repòs i
sosteniment de la terra en el món /c572 posició i
sosteniment per l'aire /c1684
subterrànies /c533 aigües
subterrànies /c573 cavitats
suor /c68235
supervivència d'espècies animals /c6853
tacte /c726
teatral /c965 equipaments
tècnic i de coneixements /c9821 progrés
tècniques /c9813 primeres
teixits /c9252 indumentària i
temperaments /c689142
tempestes /c467
tempestes en el mar /c4672
temporal de les coses i del món /c1921 finitud
temps /c14
temps /c141 naturalesa del
temps /c142 infinitud del
temps /c143 repetició en el
tendències centrípetes i centrífugues /c169
terra /c2114 composició per
terra /c545 incorporació d'aigua a la
terra /c56 els materials de la
terra /c561
terra /c568 exhalacions de la
terra /c5681 exhalacions nocives de la
terra /c571 forma de la
terra /c5742 tremolors petits de la
terra /c58 l'exterior de la
terra /c923 mines i extracció de materials de la
terra, aigua, aire i foc /c213 composició per 4 elements:
terra, mar, aire i regió astral /c19265
terra, mar, cel i plantes o animals /c192641
terra, mar i cel /c19264
terra, mar i cel pares d'animals /c192642
terra, mar o cel pares de plantes o animals /c64

terra com a cos /c57 la
terra en el món /c572 posició i sosteniment de la
terra i aigua /c2122 composició per
terra i cel /c19263
terra i cel pares de plantes o animals /c192632
terra i mar /c19262
terra mare de plantes o animals /c6422 la
terra mare i cel pare de plantes o animals /c642
terratrèmols /c574
terres /c5 les aigües i les
terres i mars /c583 distribució de
terrestre /c9451 vies i transport
tipus d'agrupacions d'àtoms i partícules /c2272
tipus de pluja /c472
transmigració de les ànimes /c68923
transmissió de la voluntat als membres /c752
transport terrestre /c9451 vies i
transports /c945 comunicacions i
transtorns de l'ànima i de la ment /c6894
traumes /c6871 malalties i
treball, eines i productes manufacturats /c92
treball de la fusta /c9254
treball de metalls /c9256 obtenció i
treballs d'Hèrcules /c82644
tremolors petits de la terra /c5742
Troia /c82641 guerra de
troncs, branques i fulles /c6643
trons /c48 llamps, llampecs i
trons /c483
trons /c4831 origen dels
trons /c4832 efectes dels
ulls /c7221
ultratomba /c7483 por de l'
ungüents, perfums i cosmètics /c9253
unió externa /c235 adherència i
univers /c19 estructura i evolució de l'
univers /c191 infinitud de l'
univers /c195 invariabilitat de l'
univers i les lleis que el regeixen /c1 l'
valors i obligacions morals /c81
vaques i bous /c68815
vegetal /c666 nutrició
vellesa /c6845
velocitat /c166 augments de
velocitat del so /c72324
velocitat dels àtoms /c22514
velocitat dels simulacres /c72225

venes i sang /c6821
vent /c42
vent /c421 naturalesa del
vent /c422 origen del
vent /c423 acció del
vent /c426 remolins de
vents concrets /c425
Venus /c82611
veracitat dels sentits /c7822
verins i materials nocius /c68712
veu /c7232 so i
veu /c72322 producció de la
vi /c6654
vicis /c814 virtuts i
vida /c684 èpoques de la
vida /c8114 ciència i saviesa com a guies de la
vida, cos i ànima /c689
vida senzilla i natural /c8115
vidre /c9255
vies i transport terrestre /c9451
virtuts i vicis /c814
viscositat /c238 fluidesa i
vista /c722
visual de la distància /c7226 percepció
visual del moviment /c7227 percepció
visuals que poden induir a error /c7228 percepcions
volcans /c575
volició /c75 voluntat i
voluntat als membres /c752 transmissió de la
voluntat i volició /c75
xocs i cops entre àtoms /c22513

A. 3. LOCALITZACIÓ DE LES IDEES

A. 3. 1. c1 l'univers i les lleis que el regeixen

c11 formes d'existència: I 418-421, I 430-482, I 503-527.

c12 espai.

c121 espai buit: I 329-399, I 418-421, I 426-429, I 520-527, I 655-664, I 740-745, I 830-846, II 109-111, VI 936-958.

c1212 naturalesa de l'espai buit: I 362-363, I 420-421, I 426-448, I 451-454, I 503-537, I 10681082, II 225-242, III 806-823, V 351-379.

c13 matèria.

c131 naturalesa de la matèria: I 334-345, I 418-423, I 430-448, I 451-454, I 483-484, I 503-527, I 540-550, I 576-583, I 615-627, I 753-757, II 67-70.

c14 temps.

c141 naturalesa del temps: I 458-482, IV 768-776, IV 794-796.

c142 infinitud del temps: I 225-237, I 540-564, I 576-583, I 984-997, III 806-823, III 847-869, III 969-969, III 972-977, III 1074-1094, V 186-194, V 306-317, V 351-379.

c143 repetició en el temps: III 847-869, III 972-977, V 338-350, V 656-679, V 731-750, V 1436-1439.

c15 canvi i conservació: I 159-264, I 675-689, I 789-802, II 748-756, III 741-768, III 961-971.

c152 canvi destructiu: I 670-671, I 792-793, II 753-754, III 519-520, III 670-678, III 698-712.

c155 conservació de la matèria: I 149-328, I 540-564, I 665-674, I 753-757, I 789-797, I 847-858, II 71-79, II 842-864, II 999-1003.

c16 moviment i repòs: I 340-342.

c161 causes del moviment: II 80-94, II 125-141, II 184-215, II 191-205, II 272-283, II 284-289, II 323-330, II 762-762, II 884-885, III 136-167, III 186-202, III 196-199, III 246-251, III 323-395, III 430-433, IV 183-198, IV 724-748, IV 881-906, V 186-194, V 509-533, V 556-563, VI 323-347, VI 1005-1064.

c1612 pes: III 1053-1072, IV 324-331, V 471-479, V 495-497, V 534-563, VI 335-339, VI 572-574.

c16121 pes general: I 358-369, I 984-997, I 1052-1093, II 184-215, II 288-289.

c16123 pes observable: I 358-369, I 451-453, II 190-190, II 230-234, II 243-250, III 186-202, III 208-230, III 473-478, III 888-893, IV 877-906, VI 102-107, VI 1056-1064, VI 1072-1073.

c162 condicions per al moviment: I 334-345, I 372-395, I 426-429, I 740-743, I 992-997, II 142-164, II 225-242, II 288-289, III 186-202, III 256-257, III 430-433, IV 183-208, IV 724-748, IV 898-906, V 556-563, VI 323-347.

c163 moviments de caiguda: II 184-250, III 476-486, IV 1049-1051, V 449-508, V 1330-1333, VI 102-107, VI 295-299, VI 335-339, VI 423-450, VI 738-748, VI 818-839.

c164 moviments ascendants: I 1092-1093, II 184-215, II 323-330, V 449-508, VI 680-693, VI 883-896, VI 998-1064.

c165 moviment en un medi: II 150-156, II 230-234, VI 300-308, VI 330-334, VI 346-347.

c166 augments de velocitat: VI 175-179, VI 274-284, VI 340-347, VI 684-689.

c168 repòs i sosteniment: I 334-345, I 1052-1057, III 476-486, V 495-497, V 534-563, V 1330-1333, VI 102-107, VI 557-576, VI 1084-1089.

c1681 repòs aparent: II 308-332.

c1684 sosteniment per l'aire: V 509-512, V 534-563, VI 738-748, VI 818-839.

c169 tendències centrípètes i centrífugues: I 1052-1093, II 184-215.

c17 causalitat: II 251-293.

c171 causes eficients i condicions: III 615-623, IV 1039-1040, V 666-679, V 820-820, VI 29-31.

c1711 pluralitat de causes possibles: V 509-533, V 592-770, V 1091-1101, VI 703-737.

c1712 pluralitat de causes reals: VI 96-422, VI 451-523, VI 535-638, VI 818-839.

c172 finalitat i causes finals: I 1021-1028, IV 823-857, V 76-81, V 419-431.

c173 ordre i desordre: V 432-442, V 1436-1439.

c1734 ordre per casualitat: I 1021-1028, II 1058-1066, V 186-194, V 419-431.

c174 lleis de la natura: I 584-598, II 294-307, V 55-90, V 308-310, V 907-924, VI 29-31, VI 906-1089.

c175 natura personificada: I 54-61, I 199-204, I 215-216, I 221-224, I 261-264, I 328-328, I 551-564, I 628-634, I 1008-1013, II 16-39, II 167-176, II 216-250, II 294-307, II 1058-1066, II 1067-1077, II 1090-1120, III 931-962, III 972-977, V 76-81, V 195-234, V 855-877, V 1354-1378, VI 639-702.

c176 models i causes exemplars: V 156-186, V 1041-1055, V 1102-1104, V 1361-1389.

c177 llibertat i necessitat: II 251-293, II 1067-1077, VI 42-46.

c178 finitud de poders i capacitats: I 75-77, I 199-204, I 561-564, I 592-596, II 500-521, II 700-717, III 622-623, III 784-805, V 55-90, V 126-143, V 308-310, VI 50-67.

c1782 equilibri de poders i capacitats: II 532-540, II 569-580, V 380-395, V 1041-1055.

c19 estructura i evolució de l'univers: II 1058-1089, III 806-823, V 351-379.

c191 infinitud de l'univers: I 72-74, I 998-1001, I 1008-1013, II 529-531, II 1044-1057, II 1067-1077.

c1911 infinitud de l'espai: I 951-1013, II 80-94, V 364-375, VI 647-679.

c1912 infinitud de la matèria: I 951-957, I 1014-1051, II 333-380, II 522-568, VI 483-494, VI 647-679.

c192 el nostre món.

c1921 finitud temporal de les coses i del món: I 561-564, II 1084-1089, V 64-81, V 115-115, V 235-415, V 1204-1217, VI 42-46.

c1922 origen del món: I 1021-1028, II 1058-1066, II 1105-1174, V 68-69, V 186-194, V 416-508.

c1923 evolució del món: I 1029-1034, II 1105-1174, V 771-782, V 826-836.

c1924 fi del món: I 1102-1174, II 1144-1149, III 832-846, V 91-145, V 364-375, VI 565-574, VI 601-607.

c1926 grans parts del món: V 235-415, V 443-448, V 476-479.

c19261 distribució de grans parts del món: V 457-479, V 495-508, V 534-563.

c19262 terra i mar: I 29-30, II 371-376, V 480-482, VI 489-491, VI 587-590, VI 611-612, VI 631-634.

c19263 terra i cel: I 127-130, I 152-154, II 1056-1056, IV 214-215, IV 414-419, V 97-98, V 243-246, V 324-325, V 343-344, V 397-398, V 546-549, V 621-630, V 692-693, V 907-908, VI 50-50, VI 285-288, VI 357-359, VI 601-602, VI 663-666, VI 956-957.

c192632 terra i cel pares de plantes o animals: I 250-264, I 803-808, II 871-873, II 928-929, II 991-997, II 1097-1098, V 318-323, V 779-800, V 805-806.

c19264 terra, mar i cel: I 6-9, I 278-278, I 340-342, I 998-1000, II 1084-1086, II 1105-1107, II 1112-1117, III 842-842, IV 200-203, V 67-69, V 91-96, V 114-116, V 140-143, V 373-375, V 416-418, V 443-448, V 449-454, V 592-595, VI 667-669, VI 678-679.

c192641 terra, mar, cel i plantes o animals: I 2-5, I 225-231, I 1014-1016, I 1029-1033, II 727-729, II 1015-1016, II 1061-1063, III 834-837, IV 410-414, IV 781-785, V 429-431.

c192642 terra, mar i cel pares d'animals: I 161-164.

c19265 terra, mar, aire i regió astral: I 782-784, I 785-788, I 1083-1091, II 1109-1111, V 235-239, V 247-250, V 432-435, V 484-494, V 495-499.

c19266 mar i cel: IV 434.

c1927 límits del món: I 72-74, I 1102-1113, II 1044-1057, II 1066-1066, III 14-30, V 364-375, V 449-470, V 1204-1217, VI 492-494, VI 954-955.

c1928 acció de materials exteriors sobre el món: I 1029-1067, II 1105--1120, II 1144-1149, V 364-375, V 396-415, V 509-533, VI 483-494, VI 647-679, VI 954-955.

c193 pluralitat de mons: II 1044-1089, V 526-533, V 1308-1349.

c195 invariabilitat de l'univers: II 294-307, II 529-531.

A. 3. 2. c2 la composició de les coses

c21 composició per materials continus.

c211 composició per un sol element.

c2111 composició per foc: I 635-706

c2112 composició per aire: I 707-708

c2113 composició per aigua: I 708-709

c2114 composició per terra: I 709-710

c212 composició per dos elements.

c2121 composició per aire i foc: I 712-713

c2122 composició per terra i aigua: I 712-713

c213 composició per 4 elements: terra, aigua, aire i foc: I 565-573, I 714-716, I 740-777, I 782-788, I 803-808, I 1082-1081.

c214 composició per homeomeria: I 830-846, I 859-896.

- c22 composició per àtoms:** I 54-61, I 483-484, I 498-502, I 520-527, I 798-802, I 809-829, I 895-896, I 901-906, II 581-699, II 673-699, II 718-729, II 865-1022, III 31-36, IV 26-29, IV 633-662.
- c222 noms dels àtoms:** I 54-61.
- c223 naturalesa dels àtoms:** I 675-689, I 778-781, I 915-920, II 731-841, II 757-787, II 842-1022.
- c2231 indivisibilitat dels àtoms:** I 526-537, I 548-564, I 599-614, I 746-752.
- c2232 compacitat i solidesa dels àtoms:** I 335-339, I 485-486, I 498-539, I 548-550, I 565-576, I 599-614, I 753-757, I 951-957, II 80-94, II 842-864, V 351-379.
- c2233 indestructibilitat i eternitat dels àtoms:** I 485-486, I 498-502, I 511-519, I 526-550, I 951-957, II 1044-1057, III 806-823, V 351-379.
- c2234 immutabilitat dels àtoms:** I 584-598, I 789-797, II 748-756, II 842-864.
- c2235 pes dels àtoms:** II 80-94, II 216-250, V 186-194, V 419-431.
- c2236 diversitat de formes dels àtoms:** II 333-568, II 581-699, II 757-787, III 31-33, IV 26-29, IV 542-548, V 432-442.
- c22362 diversitat de grandàries dels àtoms:** II 333-477, II 381-397, II 478-521, II 581-699.
- c2237 petitesa i invisibilitat dels àtoms:** I 265-328, I 895-896, II 308-332, IV 110-122.
- c2238 parts mínimes dels àtoms:** I 599-634, I 746-752, II 478-499.
- c225 moviment d'àtoms i partícules:** II 713-717, III 186-202, III 258-272, III 337-349, IV 183-190, VI 483-494.
- c2251 moviment dels àtoms:** I 992-997, I 1021-1028, II 62-66, II 80-99, II 109-141, II 216-250, II 284-287, II 308-332, II 529-531, II 762-762, II 884-885, II 1044-1057, III 31-33, IV 26-29, V 186-194, V 419-431, VI 1005-1021.
- c22512 declinació espontània:** II 216-293.
- c22513 xocs i cops entre àtoms:** I 1021-1028, II 80-99, II 529-531, II 713-717, III 391-395, IV 939-944, V 186-194, V 419-431.

- c22514 velocitat dels àtoms:** II 142-164.
- c2253 intervals de recorregut d'àtoms i partícules:** II 95-99, II 100-108, III 558-579.
- c226 àtoms i partícules concrets:** II 100-104, II 333-477, II 381-433, II 444-477, III 177-230, III 237-245, III 425-429, IV 183-190, IV 542-548, IV 615-626, IV 658-662, IV 686-705, V 449-457, V 495-501, VI 219-238, VI 300-308, VI 330-334, VI 347-356, VI 451-458, VI 1005-1021.
- c227 agrupació d'àtoms i partícules:** I 196-198, I 511-519, II 125-141, II 541-564, II 581-599, II 652-654, II 680-687, III 258-272, V 186-194.
- c2271 factors en l'agrupació d'àtoms i partícules:** I 628-634, I 675-689, I 809-829, I 907-914, I 1021-1028, I 1042-1049, I 1102-1113, II 109-111, II 216-250, II 471-477, II 569-580, II 700-717, II 725-727, II 757-787, II 884-901, II 931-943, II 1004-1022, II 1112-1115, III 323-349, III 374-377, III 558-606, IV 649-657, V 419-457, V 539-545.
- c2272 tipus d'agrupacions d'àtoms i partícules:** I 574-576, II 100-104, VI 979-997, VI 1005-1021.
- c2274 petites parts constituïdes per àtoms:** II 125-141, II 826-833.
- c23 cohesió i adhesió:** I 238-249, II 438-441.
- c231 intersticis i porus:** I 346-355, I 487-497, III 580-591, IV 90-94, IV 183-198, IV 337-352, IV 595-602, IV 617-621, IV 633-662, IV 714-721, IV 724-748, IV 892-897, IV 939-944, IV 974-984, V 457-470, VI 330-334, VI 347-356, VI 492-494, VI 591-600, VI 631-638, VI 861-868, VI 936-958, VI 979-997, VI 1034-1038, VI 1056-1064.
- c232 densitat i raritat:** I 329-339, I 574-576, I 740-745, II 67-70, II 444-450, III 374-390, III 425-429, V 495-502, VI 101-104, VI 936-958.
- c2323 densificació i enrariment:** I 395-397, I 647-664, III 440-442, IV 892-897, V 483-497, VI 830-847, VI 861-873, VI 1002-1041.
- c234 duresa i resistència a la ruptura:** I 565-576, I 740-745, I 753-757, II 444-450, IV 265-268, V 1269-1280, VI 530-531, VI 1005-1021.
- c2342 desgast:** I 311-321.
- c235 adherència i unió externa:** II 471-477, IV 726-744, VI 1015-1016, VI 1065-1071, VI 1074-1079.

- c237 penetrabilitat:** I 487-497, III 234-236, VI 936-958, VI 979-997.
- c2372 difusió i penetració:** I 350-353, III 698-712, IV 54-56, IV 90-94, IV 687-697, IV 892-897, V 457-470, VI 231-235, VI 990-997, VI 1034-1038.
- c2373 capacitat de penetració d'àtoms i partícules:** II 381-387, II 388-390, II 456-463, III 234-236, IV 892-897, VI 219-238, VI 300-304, VI 330-334, VI 347-356.
- c238 fluidesa i viscositat:** II 391-397, II 451-455, III 189-195, V 495-502.
- c24 adquisició i pèrdua de materials:** I 1029-1051, II 71-79, II 711-714, II 1118-1143.
- c241 adquisició de materials:** I 225-237, I 1050-1051, II 1105-1120, IV 714-721, VI 204-213.
- c2412 adaptació de materials al receptor:** I 159-183, II 711-714, IV 633-662, IV 664-686, IV 706-721, IV 1248-1259, V 899-900, VI 769-780, VI 791-805, VI 959-997, VI 1042-1055, VI 1103-1105, VI 1119-1132, VI 1226-1229.
- c242 pèrdua de materials:** II 1128-1129, IV 860-864.
- c2421 emissions diverses:** I 660-664, IV 54-109, IV 199-208, IV 218-229, IV 687-697, VI 476-480, VI 784-805, VI 921-935, VI 959-978.
- c2422 emissió d'àtoms i partícules:** I 688-689, II 1134-1135, IV 768-776, VI 1002-1055.
- c25 generació i corrupció:** I 225-237, I 261-264, I 540-564, I 847-858, II 62-66, II 71-79, II 522-580, II 999-1003, II 1105-1174, IV 375-376, V 235-415.
- c251 generació:** I 334-345, I 556-557.
- c252 creixement i desenvolupament:** I 322-325, I 561-564, II 1105-1130, V 783-924.
- c253 manteniment:** I 1029-1051.
- c254 envelliment:** I 322-325, II 67-70, II 1105-1174, V 306-317, V 826-836.
- c255 corrupció:** I 215-224, I 238-249, I 526-537, I 556-557, II 67-70, IV 563-569, V 306-317.

c2551 agents destructius exteriors: I 217-224, I 238-249, I 532-537, I 1050-1051, II 438-441, II 943-953, II 1141-1149, IV 916-953, IV 1283-1287, V 264-267, V 364-375, VI 347-356.

c26 barreges i separacions: II 471-477, V 268-272, V 495-497, VI 1072-1073.

c262 extrusió: II 203-204, V 449-457, V 460-466, V 480-491, VI 840-847, VI 861-868.

A. 3. 3. c3 el cel i els seus cossos i materials típics

c31 èter: II 1066-1066, V 457-470, V 500-508, V 517-533, V 656-679, V 682-693, V 1204-1217.

c32 foc: I 635-704, III 622-623, IV 871-874, V 281-305, V 1011-1018, VI 269-273.

c321 naturalesa del foc: I 660-664, I 675-689, I 798-802, I 901-911, II 381-387, II 431-433, II 515-521, V 610-613, VI 173-213, VI 219-238, VI 300-308, VI 861-868, VI 895-905.

c323 ignició: VI 271-280, VI 879-905.

c3231 producció de foc per fricció o percussió: I 897-903, V 1091-1101, VI 160-172, VI 300-322, VI 680-693.

c324 combustió: I 901-906, II 673-679, II 874-882, V 604-609, V 878-924, V 1091-1101, VI 895-905.

c3241 flames: II 456-463, III 622-623, V 294-301.

c3242 fum: II 456-463, III 425-429, III 445-458, III 580-591, IV 54-56, IV 90-94.

c325 incendis: I 897-903, IV 970-876, V 338-350, V 396-410, V 604-609, V 1241-1257.

c33 calor.

c331 naturalesa de la calor: I 298-304, I 451-453, II 381-387, II 515-521, III 177-257, IV 183-190, VI 225-238, VI 269-273, VI 861-868.

- c332 propagació de calor:** I 494-496, I 532-537, II 150-156, IV 183-190, IV 200-203, VU 225-238, VI 840-873, VI 883-896, VI 948-953, VI 990-997.
- c333 acció de la calor i del foc:** I 490-491, I 532-537, I 1032-1034, V 396-410, V 483-486, V 795-820, V 1102-1104, VI 219-238, VI 348-378, VI 481-482, VI 513-516, VI 840-847, VI 869-878, VI 895-905, VI 959-969.
- c3331 dilatació per calor:** VI 231-235.
- c3332 fusió:** I 492-493, VI 177-179, VI 219-238, VI 347-356, VI 513-516, VI 735-737, VI 874-878, VI 962-967.
- c3333 evaporació per calor:** I 305-310, V 264-268, V 386-392, VI 231-237, VI 616-622, VI 962-965.
- c3334 escalfament:** VI 840-847, VI 861-868, VI 883-896.
- c33345 escalfada per moviment, fricció o percussió:** VI 175-179, VI 185-203, VI 277-280, VI 300-308, VI 319-322, VI 680-693.
- c334 emissió de calor:** I 660-664, III 339-341, IV 54-56, IV 90-94.
- c34 llum.**
- c341 naturalesa de la llum:** II 105-108, II 388-390, IV 183-190, V 281-305, VI 204-213.
- c342 propagació de llum:** II 105-108, II 150-156, IV 183-190, IV 200-203.
- c344 emissió de llum:** I 660-664, V 281-305.
- c346 ombra:** IV 364-378, V 285-293.
- c36 astres i regió astral:** I 231-231, I 1034-1034, I 1083-1093, II 1023-1043, III 1042-1044, IV 391-396, V 64-81, V 604-621, V 771-782, V 1184-1193, V 1204-1217, VI 481-482.
- c361 naturalesa dels astres:** V 110-145, V 517-533, V 597-598.
- c362 sol:** IV 404-413, V 471-479, V 564-574, V 592-704, V 753-762.

- c3621 emissions i raigs del sol:** I 146-148, II 55-61, II 112-124, II 150-156, II 210-212, III 87-93, IV 161-162, IV 199-208, IV 219-219, IV 375-376, V 281-305, V 592-603, V 610-613, V 656-679, VI 35-41, VI 204-213, VI 269-273, VI 524-527, VI 735-737, VI 874-878, VI 925-925, VI 962-965.
- c363 lluna:** V 281-305, V 471-479, V 575-584, V 614-649, V 705-750, V 762-770.
- c364 estels:** V 281-305, V 585-591, V 682-693.
- c365 planetes:** V 614-649.
- c367 moviments dels astres i de la regió astral:** I 2-3, II 206-209, V 76-81, V 200-203, V 476-479, V 500-533, V 614-655, V 680-704, V 682-693, V 705-728, V 753-770.
- c368 eclipsis:** V 751-782.
- c37 dia i nit:** V 650-655, V 680-704.
- c371 aurora:** II 144-149, V 656-679.
- c38 estacions de l'any:** I 174-183, II 167-176, V 670-676, V 680-704, V 731--750, V 1436-1439, VI 357-378.
- c39 cicle de la calor:** I 231, II 900-1001, V 281-305, V 318-323, V 380-410, V 523-525, V 590-613, V 449-508, VI 481-482, VI 647-679, VI 840-878.

A. 3. 4. c4 l'aire i els fenòmens meteorològics

c40 fenòmens meteorològics i la seva explicació: V 1184-1193, VI 527-534.

c401 prediccions meteorològiques: V 1083-1086.

c41 aire.

c411 naturalesa de l'aire: I 798-802, II 105-108, III 234-236, IV 183-198, IV 337-352, IV 892-897, V 604-609, VI 830-839, VI 1002-1041.

c412 l'aire com a contenidor de materials: II 112-124, III 445-458, III 573-575, III 580-591, IV 132-132, IV 337-352, IV 364-378, IV 563-569, IV 724-748, V 274-280, V 534-563, VI 357-378, VI 684-685, VI 1090-1144.

c4122 pols: II 112-124, III 377-390, V 251-260.

c413 moviments d'aire: I 384-395, V 509-533, V 614-649, VI 1034-1038, VI 1090-1137.

c414 cops de l'aire: IV 898-906, IV 916-953, IV 932-944, VI 1022-1041.

c42 vent: II 1-1, VI 468-469, VI 527-534.

c421 naturalesa del vent: I 271-297, IV 898-906, VI 137-141, VI 300-322.

c422 origen del vent: VI 684-685.

c423 acció del vent: I 271-297, II 766-767, III 493-494, III 506-509, IV 256-268, IV 896-906, V 637-649, V 1226-1235, VI 96-115, VI 133-141, VI 156-159, VI 204-213, VI 215-218, VI 269-299, VI 357-378, VI 451-469, VI 503-505, VI 507-523, VI 557-587, VI 591-600, VI 623-626, VI 716-734, VI 1022-1041.

c425 vents concrets: I 11-11, IV 180-182, IV 907-915, V 682-693, V 731-750, V 1379-1389, VI 133-136, VI 716-723, VI 729-734, VI 1106-1118.

c426 remolins de vent: I 271-297, VI 121-131, VI 173-203, VI 269-294, VI 423-451, VI 577-587, VI 665-672, VI 680-693.

- c43 fred:** III 622-623.
- c431 naturalesa del fred:** I 298-304, II 431-433, II 515-521, III 892-892, VI 300-308, VI 315-315, VI 1011-1011.
- c432 propagació de fred:** I 355-355, I 494-496, II 589-591, VI 948-953.
- c433 acció del fred:** I 532-537, IV 256-268, V 1426-1427, VI 357-378, VI 591-600, VI 708-709, VI 840-847, VI 861-868.
- c4331 refredament:** III 398-401, IV 698-705, IV 920-924, VI 840-847, VI 869-873, VI 1170-1175.
- c4333 gel i gelades:** VI 527-534, VI 874-878, VI 962-965.
- c4334 gebre:** II 431-433, II 515-521, VI 527-534.
- c4335 neu:** III 20-20, VI 102-107, VI 527-534, VI 735-737, VI 962-965.
- c4336 calamarsa:** VI 102-107, VI 156-159, VI 527-534.
- c434 emissió de fred:** IV 219-219, VI 925-925.
- c45 boira:** II 456-463, III 377-390, III 425-429, V 460-466, VI 102-107, VI 476-480, VI 1119-1132.
- c46 núvols:** VI 357-378, VI 524-527, VI 627-630.
- c461 naturalesa dels núvols:** VI 102-107, VI 121-131, VI 133-141, VI 145-159, VI 173-213, VI 215-218, VI 247-249, VI 269-294, VI 451-458, VI 495-523.
- c462 formació dels núvols:** IV 134-142, IV 168-175, V 460-466, VI 451-494.
- c463 dissolució dels núvols:** I 271-297, VI 215-218, VI 513-516.
- c464 moviment dels núvols:** IV 180-182, IV 443-446, IV 907-915, V 637-649, VI 96-120, VI 142-144, VI 160-172, VI 204-213, VI 215-218, VI 451-458, VI 503-505, VI 1119-1132.
- c465 altura dels núvols:** VI 185-203, VI 246-268.
- c466 quantitat de núvols:** VI 99-101, VI 156-159, VI 185-203, VI 246-268, VI 517-523, VI 729-734.
- c467 tempestes:** I 759-762, II 1090-1104, VI 357-378, VI 451-458, VI 483-494, VI 956-957.

c4672 tempestes en el mar: I 271-297, II 1-1, V 1226-1235, VI 246-268.

c469 arc iris: VI 524-527.

c47 pluja: I 192-196, I 281-289, II 991-998, VI 290-294, VI 411-416, VI 608-613.

c471 origen de la pluja: VI 495-523, VI 665-672, VI 729-734.

c472 tipus de pluja: VI 266-268, VI 513-523, VI 729-734.

c476 diluvi: V 338-350, V 411-415.

c48 llamps, llampecs i trons.

c481 llamps: I 489-489, I 1002-1007, II 213-215, II 381-387, II 1090-1104, V 731-750, V 1127-1128, VI 219-422.

c4811 naturalesa dels llamps: VI 219-238, VI 295-299, VI 323-356, VI 393-395.

c4812 origen dels llamps: VI 246-329, VI 400-401.

c4813 efectes dels llamps: V 1091-1101, V 1218-1225, V 1243-1251, VI 145-155, VI 219-245, VI 348-358.

c482 llampecs: VI 160-218, VI 269-273.

c483 trons: V 731-750, VI 96-159.

c4831 origen dels trons: VI 96-131, VI 133-159, VI 165-172, VI 269-294, VI 269-273, VI 400-401.

c4832 efectes dels trons: V 550-553, V 1218-1225, VI 285-288, VI 347-356.

c49 fenòmens diversos.

c491 magnetisme: VI 906-1089.

c4912 atracció magnètica: VI 906-916, VI 1002-1041, VI 1065-1089.

c4913 repulsió magnètica: VI 1042-1064.

A. 3. 5. c5 les aigües i les terres

c51 naturalesa de l'aigua: I 451-453, I 532-537, II 388-390, II 464-477, III 189-195, III 339-341, III 425-429, VI 874-905, VI 1072-1073.

c52 mar: I 1-20, I 326-327, IV 219-224, V 480-491, VI 470-475, VI 613-622, VI 627-630, VI 925-926, VI 928-929.

c522 salinitat de l'aigua del mar: II 464-477, IV 222-224, V 268-272, V 480-491, VI 631-638.

c524 moviments de l'aigua en mars i llacs: II 1-1, VI 694-700.

c5241 onades: II 766-767, III 493-494, IV 219-220, VI 142-144, VI 552-556, VI 724-728, VI 925-926.

c5242 corrents marins: V 500-508.

c526 nivell del mar: V 261-273, V 386-389, VI 608-638.

c528 perills del mar i naufragis: I 271-297, II 1-1, II 552-558, V 999-1006, V 1226-1235.

c53 aigües dolces: II 344-346, VI 1103-1105.

c531 rius: III 622-623, IV 219-219, V 268-272, V 946-947, VI 142-144, VI 476-480, VI 530-531, VI 608-613, VI 631-638, VI 925-925.

c5312 crescudes i inundacions: I 281-289, V 411-415, VI 266-268, VI 712-737.

c5314 embocadures i deltes: VI 716-728.

c5316 Nil: VI 712-737, VI 1114-1115

c532 llacs: V 200-203, V 460-466, VI 738-748.

c533 aigües subterrànies: I 348-349, V 268-272, VI 536-542, VI 552-556, VI 616-638, VI 942-943.

c534 fonts: V 602-603, V 925-952, VI 608-613.

c5344 fonts concretes: I 230-231, VI 738-748, VI 848-905.

c535 pous: VI 840-847.

c54 cicle de l'aigua: I 230-231, I 250-261, I 281-289, I 1031-1032, II 589-599, V 261-273, V 386-389, V 411-415, VI 608-638.

c542 recorreguts del cicle de l'aigua: II 471-477, V 268-272, VI 483-494, VI 608-613, VI 616-638, VI 627-638.

c543 evaporació de l'aigua: I 305-310, IV 222-224, V 264-267, V 386-389, VI 470-475, VI 495-507, VI 616-638.

c544 condensació de l'aigua: I 305-310, VI 470-475, VI 495-523, VI 928-930.

c545 incorporació d'aigua a la terra: I 192-196, I 250-261, II 589-599, II 991-998.

c56 els materials de la terra.

c561 terra: V 449-457, V 495-497.

c562 pedres: I 311-321, I 326-327, I 348-349, I 451-453, I 490-491, I 565-573, II 100-104, II 444-450, III 196-199, IV 265-268, IV 570-579, IV 1283-1287, V 200-203, V 492-494, VI 942-943, VI 1068-1068.

c565 metalls.

c5651 or: I 492-493, IV 726-744, V 1108-1122, V 1241-1257, V 1269-1280, VI 219-238, VI 347-356, VI 808-817, VI 948-950, VI 966-967, VI 990-997, VI 1056-1064, VI 1078-1079.

c5652 argent: I 494-496, V 1241-1257, V 1269-1280, VI 808-817, VI 948-950, VI 990-997.

c5655 bronze: I 316-318, I 492-493, II 444-450, V 1241-1257, V 1269-1296, VI 219-238, VI 347-356, VI 948-950, VI 966-967, VI 1042-1055, VI 1078-1079.

c5656 ferro: I 490-491, I 565-573, II 100-104, II 444-450, V 1241-1257, V 1281-1296, VI 951-953, VI 1005-1021, VI 1042-1064.

c5657 plom: I 360-361, V 1241-1257, VI 177-179, VI 300-308.

c566 minerals distints dels metalls.

c5661 sofre: VI 219-221, VI 738-748, VI 806-807.

c5662 sal: II 464-477, IV 222-224, IV 928-930.

c5668 materials bituminosos: VI 806-807.

c568 exhalacions de la terra: V 460-466, VI 476-480, VI 519-523.

c5681 exhalacions nocives de la terra: VI 738-839, VI 808-829, VI 1093-1102.

c56811 Avernus i llocs funestos: VI 738-839.

c57 la terra com a cos.

c571 forma de la terra: I 1052-1067, II 543-543, II 611-613, II 644-660, II 1056-1056, V 534-538, VI 627-630.

c572 posició i sosteniment de la terra en el món: II 601-603, V 318-323, V 534-563, V 682-693, VI 848-860, VI 1107-1107.

c573 cavitats subterrànies: I 348-349, V 953-957, VI 536-587, VI 591-600, VI 631-638, VI 680-700, VI 942-943.

c574 terratrèmols: V 338-350, V 1236-1240, VI 535-607, VI 665-672.

c5742 tremolors petits de la terra: V 550-553, VI 285-288, VI 358-358.

c575 volcans: I 722-725, II 589-593, VI 639-702.

c58 l'exterior de la terra.

c582 muntanyes: I 281-289, I 897-900, II 326-328, IV 397-399, IV 404-413, IV 570-579, V 39-42, V 200-203, V 306-317, V 492-494, V 946-947, V 953-957, V 988-998, V 1241-1257, VI 185-203, VI 387-422, VI 459-469, VI 729-737, VI 962-965.

c583 distribució de terres i mars: V 200-203, V 480-491, VI 631-638.

c584 erosió: I 326-327, IV 219-220, IV 1283-1287, V 251-260, V 306-317, VI 542-551, VI 925-926.

c585 dades geogràfiques: I 84-86, I 117-119, I 464-477, I 716-730, II 416-417, II 500-501, II 532-540, II 592-593, II 611-613, II 634-634, III 1029-1035, IV 410-413, IV 1029-1029, IV 1123-1130, V 13-42, V 204-205, V 500-508, V 663-665, VI 1-6, VI 154-155, VI 530-531, VI 577-587, VI 639-702, VI 712-759, VI 784-790, VI 808-817, VI 848-878, VI 883-896, VI 906-916, VI 1044-1046, VI 1106-1118, VI 1138-1144.

A. 3. 5. c6 les plantes i els animals

- c61 naixement i creixement de plantes i animals:** I 159-183, I 205-214, I 250-261, II 991-998.
- c612 ritmes propis en plantes i animals:** I 184-191, V 670-676, V 878-924.
- c62 nutrició de plantes i animals:** I 184-196, I 803-816, II 589-599, II 874-882.
- c621 cadena alimentària:** I 250-261, II 589-599, II 874-882.
- c63 influència meteorològica en plantes i animals:** I 1-20, I 174-183, I 803-808, I 1032-1034, V 204-205, V 213-217, V 731-750, V 795-820, VI 708-709, VI 1106-1118.
- c64 terra, mar o cel pares de plantes o animals:** I 161-164
- c642 terra mare i cel pare de plantes i animals:** I 250-264, I 803-808, II 871-873, II 928-929, II 991-997, II 1097-1098, V 318-323, V 779-806.
- c6422 la terra mare de plantes i animals:** I 1-5, I 192-196, I 208-214, I 227-229, I 866-874, II 589-643, II 652-654, II 1150-1174, V 228-234, V 251-260, V 783-924, V 791-825, V 916-952, V 1402-1402, VI 769-817.
- c66 les plantes:** I 774-774.
- c661 generació i creixement de plantes:** I 252-253, I 351-353, II 189-189, II 1150-1174.
- c662 característiques hereditàries en plantes:** I 159-173, V 907-924.
- c663 origen de les plantes:** II 1150-1159, V 783-924.
- c664 parts concretes de les plantes.**
- c6642 arrels:** I 351-353, VI 137-141.
- c6643 troncs, branques i fulles:** I 252-253, I 351-353, I 897-900, I 1092-1093, V 213-217, V 1091-1101, V 1283-1296, V 1361-1378, V 1390-1411, VI 133-136.
- c6647 escorça:** IV 932-936.

c6648 flors: I 1-20, II 16-39, II 847-853, III 1-30, IV 1177-1187, V 213-217, V 670-676, V 1390-1411, VI 784-790.

c665 productes de les plantes.

c6651 fruits: I 252-253, I 351-353, II 167-176, V 925-952, V 958-965.

c6652 blat i cereals: I 875-894, II 371-373, VI 1-8.

c6653 oli: II 391-397, II 847-853, VI 1072-1073.

c6654 vi: II 391-397, III 221-227, VI 1072-1073.

c6656 fusta: II 191-205, IV 595-602, VI 1056-1064.

c666 nutrició vegetal: I 351-353, I 1092-1093.

c667 plantes concretes: I 174-183, II 398-407, II 426-430, II 451-455, II 847-853, III 196-199, III 377-390, IV 123-125, V 1361-1389, VI 145-155, VI 784-790, VI 970-972.

c668 boscos: I 256-256, I 901-906, II 144-149, II 344-346, V 39-42, V 200-203, V 925-1010, V 1241-1268, V 1361-1389, VI 133-136, VI 1215-1224.

c68 els animals, inclosos els humans.

c682 òrgans i funcions en els animals: II 661-672, II 904-906, III 246-251, III 679-697, IV 116-122, IV 823-857, IV 1171-1191, V 539-545, V 813-815, VI 121-131, VI 1145-1214.

c6821 venes i sang: II 191-205, II 1118-1130, II 1136-1136, III 440-442, IV 954-961, IV 1049-1051, VI 495-507, VI 946-947.

c6822 pell i recobriments del cos animal: III 256-257, III 377-390, IV 57-62, IV 932-936, V 783-791, V 953-957, VI 944-945.

c68223 llana: I 360-361, IV 375-376, V 1354-1360, VI 1074-1077.

c6823 secrecions animals.

c68231 llet: I 257-261, II 398-407, V 813-815.

c68232 mel: I 935-942, II 398-407, III 189-195, IV 11-25, IV 664-672.

c68233 cera: VI 513-516, VI 962-965.

c68235 suor: IV 860-864, VI 944-945.

c6824 nutrició animal: I 350-350, I 1029-1051, II 661-672, II 711-714, II 1122-1130, II 1136-1136, III 698-712, IV 628-662, IV 858-876, IV 954-961, IV 1086-1120, IV 1260-1262, V 899-900, VI 946-947, VI 970-972, VI 1125-1132.

c68242 digestió: IV 628-632, IV 870-876.

c68244 defecació i orina: II 711-714, IV 1026-1029.

c68246 fam i set: IV 858-876, IV 1097-1104, V 925-952, V 1007-1010.

c6825 respiració: I 803-808, IV 860-864, IV 937-938, VI 1125-1132.

c6826 moviment dels animals: I 372-383, II 256-283, III 161-167, IV 877-906, V 556-563.

c684 èpoques de la vida.

c6842 infància: I 257-261, I 935-942, II 55-61, III 87-93, IV 11-25, IV 400-403, V 222-234, V 1030-1040, VI 35-41.

c6843 joventut: II 1122-1130, III 445-458, III 769-771.

c6844 maduresa: II 1118-1121, III 445-458, III 769-771.

c6845 vellesa: II 1131-1143, III 445-458.

c685 origen dels animals: II 1150-1159, V 783-924.

c6851 origen de l'espècie humana: V 791-825.

c6852 generació espontània d'animals: II 871-873, II 886-901, II 926-930, II 1150-1174, III 713-740, V 797-800.

c6853 supervivència d'espècies animals: IV 673-686, V 837-877.

c686 procreació i sexualitat: I 1-20, II 167-176, II 926-930, IV 1030-1057, IV 1209-1232, IV 1240-1277, V 826-854.

c6861 relacions sexuals: II 436-437, IV 1037-1120, IV 1192-1208, IV 1263-1277, V 958-965.

c6862 semen: IV 1030-1057, IV 1209-1232, IV 1240-1262.

c6863 herència animal: II 700-717, III 741-753, IV 1209-1232.

c68631 característiques hereditàries en animals: I 227-229, I 584-598,
II 661-672, III 741-759, IV 1209-1232, V 1033-1040.

c68632 característiques individuals en animals: II 342-370, II 374-376.

c68633 animals deformes i monstres: II 700-717, IV 739-740, V
837-854, V 878-924.

c6864 naixement d'animals: II 569-580, II 926-930, III 961-971, V
222-234.

c6865 cura dels fills pels animals: II 352-370, V 813-815.

c687 malalties i medicina.

c6871 malalties i traumes: III 459-473, III 487-505, III 510-547, III
634-669, IV 332-336, IV 664-672, IV 1049-1051, V 348-350, VI
647-679, VI 784-805, VI 808-817, VI 954-955, VI 1090-1286.

c68712 verins i materials nocius: V 899-900, V 1007-1010, VI 738-839,
VI 769-817, VI 784-805, VI 1090-1144.

c6875 medicina: I 935-942, III 510-525, IV 11-25, V 988-998, VI
1138-1286.

c688 animals concrets: II 342-370, IV 1192-1208.

c6881 quadrúpedes: I 257-261, II 532-540, III 741-753, IV 1263-1277, V
855-877, V 1033-1040, V 1297-1349, VI 756-759, VI 973-978.

c68812 gossos: I 400-416, III 741-753, IV 678-680, IV 698-705, IV
984-1010, IV 1192-1208, V 855-877, V 1063-1086, VI 1215-1224.

c68813 cavalls: II 256-271, IV 984-1010, V 855-877, V 1063-1086, V
1297-1349.

c68814 ovelles i cabres: II 317-322, II 367-370, V 855-877, VI 970-972,
VI 1125-1132.

c68815 vaques i bous: II 352-366, III 288-307, IV 57-62, V 855-877, V
1033-1040, V 1308-1349, VI 1125-1132.

c68816 cérvols: III 288-307, III 741-753, V 855-877, VI 760-768.

c68817 lleons: III 288-307, III 741-753, IV 706-721, V 855-877, V
1033-1040, V 1308-1349.

c6882 aus: I 1-20, I 256-256, I 589-590, II 144-149, II 344-346, II 500-514, II 801-807, II 926-930, III 741-753, IV 180-182, IV 542-548, IV 678-680, IV 706-721, IV 907-915, IV 984-1010, V 1033-1040, V 1063-1086, V 1379-1389, VI 738-755, VI 818-839, VI 1215-1224.

c6883 animals petitets: III 377-390.

c68831 abelles: III 1-30, IV 678-680.

c68834 cigales: IV 57-62, V 803-804.

c68836 aranyes: III 377-390, IV 726-744.

c68837 cucs: II 871-873, II 886-901, II 926-930, III 713-740.

c68838 animals petitíssims: IV 116-122.

c6884 animals aquàtics: I 372-383, II 342-370, II 374-376.

c6886 serps: III 612-614, III 634-669, IV 57-62, IV 638-639, VI 760-768.

c689 vida, cos i ànima: II 71-79, II 865-1022, III 117-129, III 136-160, III 168-176, III 208-236, III 323-358, III 396-416, III 440-442, III 573-575, III 580-591, III 830-930, III 832-846, V 534-563.

c6891 naturalesa de l'ànima i de la ment: III 31-36, III 98-135, III 161-167, III 208-230, III 246-287, III 323-336, III 370-395, III 421-444, III 534-539, III 558-579, III 679-697, III 735-740, III 784-799, V 122-145.

c68911 naturalesa de l'ànima: III 117-120, III 136-160, III 377-416, V 556-563.

c68912 naturalesa de la ment: III 94-116, III 136-160, III 168-207, III 396-416, III 548-557, III 615-623, IV 30-32, IV 724-748.

c68913 localització de la ment: II 256-271, III 98-135, III 140-140, III 548-557, III 615-623, III 784-799, IV 53-53, V 126-143, V 882-882, V 1105-1107.

c68914 composició de l'ànima i de la ment: III 121-129, III 231-245, III 258-307.

c689142 temperaments: III 288-322, III 741-753, IV 1188-1191.

- c68918 divisió de l'ànima:** III 396-416, III 634-669, III 713-740, IV 916-961, VI 830-839.
- c6892 origen i destí de l'ànima:** I 116-126, III 417-829, III 679-697, III 769-771, III 800-805.
- c68921 mortalitat de l'ànima i de la ment:** III 417-829, III 418-473, III 476-486, III 506-557, III 592-614, III 624-678, III 698-768, III 772-775, III 784-799, III 806-823, III 830-930, III 961-971, IV 30-32, IV 41-45, V 59-63.
- c68923 transmigració de les ànimes:** III 670-678, III 741-768, III 776-783.
- c6894 transtorns de l'ànima i de la ment:** III 459-473, III 487-505, III 592-606, III 824-829, V 1151-1160.
- c68942 cansament:** IV 954-961.
- c68943 embriaguesa:** III 476-486.
- c6898 la mort:** II 569-580, II 907-919, II 943-953, II 999-1003, III 208-230, III 440-442, III 526-547, III 580-591, III 607-614, III 830-971, III 1074-1094, V 348-350, V 988-998, V 1007-1010, VI 703-711, VI 818-839, VI 1230-1271.

A. 3. 7. c7 el coneixement i els seus agents

- c71 sensibilitat:** II 652-654, II 865-1022, III 237-251, III 282-287, III 350-358, III 534-539, III 558-579, III 624-633, III 679-697, III 830-930, IV 920-921.
- c712 pèrdua i recuperació de la sensibilitat:** II 954-962, III 487-505, III 592-606.
- c72 els sentits i els agents que els afecten:** I 298-304, II 402-430, II 680-687, III 624-633, IV 218-229, IV 486-498, IV 522-523, IV 649-657, VI 921-935, VI 979-997.
- c721 sensacions i percepcions:** I 688-689, II 442-443, III 370-395, IV 256-268, IV 807-815, V 146-155, VI 674-677.

c7217 sensacions orgàniques internes: II 431-442.

c722 vista: II 418-422, II 810-812, III 359-369, III 408-415, III 563-564, IV 216-217, IV 230-243, IV 271-278, IV 332-363, IV 706-721, IV 807-815, V 564-574, V 575-584, V 585-591, VI 769-780.

c7221 ulls: II 418-422, II 810-812, III 359-369, III 408-415, III 563-564, IV 216-217, IV 237-243, IV 324-331, IV 379-386, IV 447-452, IV 714-721.

c7222 simulacres: IV 26-34, VI 921-935.

c72221 naturalesa dels simulacres: IV 35-52, IV 87-89, IV 98-122, IV 127-142, IV 332-336, IV 724-756.

c72223 emissió de simulacres: IV 35-52, IV 54-109, IV 143-144, IV 155-175, IV 768-806.

c72224 propagació de simulacres: IV 127-128, IV 145-149, IV 237-243, IV 353-363, IV 595-602, VI 990-997.

c72225 velocitat dels simulacres: IV 176-217, VI 165-172, VI 183-184.

c72226 recepció de simulacres: III 430-433, IV 237-243, IV 256-268, IV 324-331, IV 337-352, IV 777-806, IV 881-891, IV 974-984, IV 1030-1036, IV 1058-1076, IV 1086-1120, VI 68-79.

c72228 combinació de simulacres: IV 724-744.

c7223 miralls i reflexió d'imatges: IV 98-109, IV 150-167, IV 209-215, IV 269-310, IV 318-323, IV 414-419.

c72232 miralls corbats: IV 311-317.

c7224 refracció: IV 436-442.

c7225 cossos invisibles: I 265-328.

c7226 percepció visual de la distància: IV 244-255, IV 269-291.

c7227 percepció visual del moviment: IV 387-396, IV 420-425, IV 443-446, IV 768-776, IV 797-800.

c7228 percepcions visuals que poden induir a error: II 308-332, IV 353-461, IV 500-512.

c7229 colors: II 500-514.

- c72291 naturalesa dels colors:** II 418-422, II 680-687, II 731-841, IV 265-268.
- c72294 emissió de colors:** IV 72-86, IV 95-97.
- c72295 colors a partir de llum del sol:** II 801-807.
- c723 oïda:** IV 524-525, IV 612-614, VI 769-780.
- c7232 so i veu:** II 834-841, IV 218-229, IV 549-562, IV 595-614, V 1379-1389, VI 121-131, VI 133-136, VI 921-935.
- c72321 naturalesa del so:** I 298-304, II 410-413, IV 526-548, IV 563-569.
- c72322 producció de la veu:** IV 528-541, IV 549-562.
- c72323 propagació del so:** I 354-355, I 489-490, IV 549-569, IV 595-614, VI 951-953.
- c72324 velocitat del so:** VI 165-172, VI 183-184.
- c72325 reflexió del so:** II 326-328, IV 570-594.
- c72326 sons musicals:** II 410-413, II 500-514, IV 542-548, V 1379-1389.
- c724 olfacte:** II 414-417, IV 673-686, VI 769-780.
- c7242 olors:** I 298-304, II 414-417, II 500-514, II 834-841, III 221-227, III 327-328, IV 90-94, IV 123-125, IV 218-229, IV 673-705, IV 1171-1191, VI 219-221, VI 784-807, VI 921-935, VI 951-953.
- c725 gust:** II 398-407, II 426-430, II 464-477, IV 222-224, IV 615-662, VI 769-780, VI 928-929.
- c7252 sabors:** II 426-430, III 221-227, VI 970-972.
- c726 tacte:** I 298-304, I 304-304, I 451-454, I 451-454, II 431-442, II 431-433, II 739-747, III 377-390, IV 230-236, IV 265-268, V 150-152, VI 769-780.
- c73 pensament, imaginació i memòria:** III 136-160, III 824-829, IV 722-748, IV 777-806, IV 1153-1170.
- c731 pensament:** II 1044-1057, III 445-458, IV 379-386, IV 462-521, IV 469-485, IV 500-512, IV 514-521.

- c733 imatges mentals:** II 739-747, IV 37-41, IV 724-744, IV 749-767, IV 777-815, IV 818-822, IV 962-986, V 146-155, V 1169-1182.
- c735 memòria:** III 912-930, IV 757-767, IV 962-986.
- c7352 reconeixement d'animals:** II 342-370.
- c74 sentiments i emocions:** III 136-160, III 288-307, III 824-829.
- c741 plaer:** II 167-176, II 398-442, II 963-972, III 28-30, IV 1058-1120, IV 1192-1208, IV 1263-1277, V 837-854, V 1390-1411.
- c745 amor.**
- c7451 amor sexual:** I 1-20, IV 1037-1120, IV 1133-1208, IV 1283-1287.
- c746 dolor:** II 398-442, II 963-972, III 168-176, III 252-257, III 459-473, III 894-911, IV 714-721, IV 858-876, IV 1058-1120, V 206-212, V 988-998, VI 1272-1286.
- c747 neguit:** II 1-19, III 978-1023, III 1053-1072, IV 1058-1076, IV 1086-1120, IV 1133-1140, V 1151-1160, V 1204-1217.
- c748 por:** II 55-61, III 31-93, III 152-158, III 978-1023, IV 37-41, IV 168-175, V 35-36, V 39-42, V 966-987, V 1151-1160, V 1204-1240, V 1297-1307, VI 35-41, VI 591-607, VI 639-702, VI 1145-1214.
- c7481 por de la mort:** II 40-61, III 612-614, III 870-893.
- c7482 por religiosa:** I 149-158, II 40-61, VI 50-67.
- c7483 por de l'ultratomba:** I 102-135, III 41-56.
- c75 voluntat i volició:** II 251-293, III 136-160, IV 881-891.
- c752 transmissió de la voluntat als membres:** II 256-283, IV 877-906.
- c76 son i somnis.**
- c762 son:** IV 916-961.
- c763 somnis:** III 430-433, IV 453-461, IV 757-767, IV 777-806, IV 818-822, IV 962-1036, IV 1097-1104, V 59-63, V 1151-1160, V 1169-1182.
- c77 comunicació.**
- c771 comunicació entre bèsties:** V 1028-1090.

c7722 el llenguatge: VI 1149-1149.

c77221 origen del llenguatge: V 1028-1090.

c7723 llengua llatina: I 136-139, I 830-832, III 258-260, IV 969-970, V 335-337.

c774 comunicació no oral: V 1030-1032, V 1052-1053.

c78 reflexió sobre el coneixement.

c782 certesa del coneixement: I 422-425, I 690-704, IV 353-468, IV 469-521, IV 757-767, IV 816-817, IV 1149-1170, V 97-109, V 705-770, VI 674-677.

c7822 veracitat dels sentits: I 423-425, I 690-704, IV 379-386, IV 435-435, IV 462-521.

c784 explicacions per analogia: I 599-614, I 746-752, I 998-1001, II 112-124, II 243-250, IV 11-25, IV 54-109, IV 72-86, IV 129-142, IV 155-175, IV 183-198, IV 256-268, V 460-466, V 476-479, V 495-497, V 509-516, V 564-591, V 637-649, V 783-791, V 820-820, V 826-836, VI 102-115, VI 121-131, VI 133-155, VI 160-172, VI 177-179, VI 300-322, VI 495-507, VI 513-516, VI 536-556, VI 591-600, VI 616-626, VI 647-679, VI 703-711, VI 861-868, VI 874-878, VI 883-905, VI 959-978, VI 1022-1041, VI 1065-1089, VI 1093-1102, VI 1119-1132.

c785 refutació per l'experiència sensible: I 690-704, I 875-894, II 243-250, II 522-568, II 865-870, II 973-990, III 350-369, III 534-539, IV 391-396.

A. 3. 8. c8 la recerca de la felicitat

c81 valors i obligacions morals: I 136-145, III 55-58, III 894-911, III 931-962, III 971-971, III 1024-1052, V 1-54, V 195-234, VI 9-41, VI 1272-1286.

c811 recerca del benestar personal: II 16-39, III 307-322, III 931-962, III 1074-1094, V 1108-1122.

c8112 recerca del plaer i de la pau interior: I 29-43, I 931-932, II 1-39, III 912-930, IV 6-7, IV 1058-1076, IV 1141-1152, IV 1192-1208, V 1117-1135, V 1430-1435.

c8113 alliberament de la por: I 62-79, I 127-135, I 146-148, II 40-61, III 14-90, III 894-911, III 1074-1094, V 55-90, VI 9-41.

c81131 alliberament de la por de la mort: III 87-93, III 830-930, III 972-1052.

c8114 ciència i saviesa com a guies de la vida: I 127-135, II 1-19, III 1053-1072.

c8115 vida senzilla i natural: II 16-39, V 1390-1411.

c81151 renúncia a l'ambició, la riquesa o el poder:
II 1-39, III 957-960, III 978-1023, III 1074-1094, V 1117-1135, V 1412-1435.

c812 recerca del benestar familiar: IV 1278-1287, V 1011-1027.

c8121 relacions i obligacions familiars: II 598-643, IV 1121-1132, IV 1263-1277, VI 1230-1251.

c813 recerca del benestar social: V 958-965, V 1011-1027, V 1151-1160.

c8131 justícia i dret: III 31-90, III 978-1023, V 1007-1027, V 1136-1160.

c8132 deures cívics: I 29-43, II 598-643.

c814 virtuts i vicis: III 31-90, III 978-1023, IV 1121-1132, V 43-48, V 1117-1135, V 1151-1160.

c82 relacions amb la divinitat.

c821 naturalesa dels déus: I 44-49, I 1014-1028, II 644-660, II 1090-1104, III 18-24, V 122-145, V 146-186, V 308-310, V 1169-1197, V 1204-1240, VI 50-79.

c822 providència i intervencions divines: I 44-49, I 149-158, II 167-183, II 644-660, II 1090-1104, IV 1233-1239, IV 1278-1282, V 76-81, V 156-186, V 195-234, V 1204-1240, VI 379-422.

c8221 creació divina del món: II 167-183, V 156-186.

c823 crítica de creences religioses: I 62-79, I 149-158, I 931-932, II 167-183, II 644-660, II 1090-1104, III 14-30, IV 6-7, IV 1233-1239, V 55-90, V 110-145, V 156-186, V 1161-1240, VI 50-67, VI 80-95, VI 379-422, VI 738-839.

c8232 mals ocasionats per creences religioses: I 80-101, V 1194-1197.

c824 deures religiosos: V 1198-1203, VI 68-79.

c826 creences religioses i mitologia: V 1161-1240.

c8261 divinitats concretes: I 84-86, I 739-739, II 505-506, II 655-660, III 221-221, IV 580-594, IV 1153-1170, V 13-21, V 112-112, V 656-679, V 737-745, V 948-949, VI 92-95, VI 154-155, VI 749-755.

c82611 Venus: I 1-43, I 227-229, II 171-174, II 434-437, III 776-777, IV 1052-1287, V 737-740, V 845-848, V 897-898, V 958-965, V 1017-1018.

c82612 Júpiter: II 633-643, VI 379-422.

c82613 Mart: I 29-43, V 1302-1304.

c82614 Gran Mare (Cíbele): II 598-660.

c82615 Muses: I 922-930, I 945-947, IV 1-9, IV 20-23, IV 580-594, V 1397-1402, VI 92-95.

c8263 Aqueront, inferns i déus infernals: I 102-135, III 14-90, III 624-633, III 961-971, III 978-1023, IV 41-45, IV 168-175, IV 732-734, V 994-996, V 1117-1135, VI 246-268, VI 754-766.

c8264 llegendes i episodis mitològics: I 1-1, I 84-101, II 598-643, II 1150-1159, V 22-39, V 380-410, VI 1-8.

c82641 guerra de Troia: I 471-477.

c82642 sacrifici d'Ifigènia: I 80-101.

c82643 llegenda de Faetont: V 396-405.

c82644 treballs d'Hèrcules: V 22-38.

c8265 personatges mitològics: I 1-1, I 922-950, II 700-717, III 978-1023, IV 1-25, IV 134-142, IV 580-594, IV 724-744, IV 1166-1169, V 22-39, V 110-145, V 878-924, VI 682-683, VI 1139-1139, VI 1143-1143.

c827 pràctiques religioses: II 598-643, III 41-56, V 1161-1240.

c8272 ofrenes i sacrificis religiosos: II 352-366, IV 1233-1239, V 1198-1203.

c8274 endivinació i oracles: I 739-739, IV 1233-1239, V 110-113, VI 80-95, VI 379-386.

A. 3. 9. c9 la societat humana i les seves realitzacions

c91 organització i relacions socials: I 455-458, V 958-965.

c912 costums: I 311-321, I 494-496, II 40-61, II 414-417, II 500-514, II 598-643, III 31-90, III 978-1023, IV 72-86, IV 1058-1076, IV 1121-1132, IV 1171-1191, IV 1263-1277, V 1161-1168, V 1412-1435, VI 379-386, VI 808-817, VI 1138-1286.

c9122 relació entre sexes: IV 1076-1120, IV 1133-1140, IV 1171-1191, IV 1278-1282, V 1354-1360.

c9123 ritus funeraris: II 414-417, III 888-911, VI 1225-1225, VI 1272-1286.

c9127 llegendes i creences populars: I 458-482, IV 580-594, V 663-665.

c913 organització política: V 1136-1150, VI 1-8.

- c914 guerra i exèrcits:** V 1226-1235.
- c9141 guerra:** I 29-43, II 5-6, III 634-669, III 832-846, IV 843-852, V 999-1006, V 1243-1251, V 1281-1349, V 1430-1435.
- c9142 armes:** III 634-669, IV 843-852, V 966-987, V 1257-1268, V 1283-1296, VI 323-329.
- c9144 maniobres militars:** II 40-61, II 323-332.
- c915 diversions, jocs i esports:** II 71-79, IV 1121-1132, V 1390-1411.
- c92 treball, eines i productes manufacturats.**
- c921 aprofitament de plantes i bèsties.**
- c9211 agricultura:** I 208-214, I 311-321, II 611-613, II 1160-1172, V 13-21, V 206-217, V 925-952, V 1243-1251, V 1281-1296, V 1354-1378, VI 1252-1271.
- c9212 caça:** V 966-987, V 1151-1160, V 1243-1251.
- c922 eines i màquines:** IV 898-906, V 206-212, V 509-516, V 1257-1268, VI 323-329.
- c923 mines i extracció de materials de la terra:** VI 808-817.
- c925 manufactures.**
- c9252 indumentària i teixits:** II 500-514, II 826-833, IV 1121-1132, V 1350-1360, V 1412-1429, VI 1074-1077.
- c9253 unguents, perfums i cosmètics:** II 414-417, II 847-853, III 221-227, III 327-328, IV 1121-1132, VI 973-978.
- c9254 treball de la fusta:** V 1257-1268, VI 1069-1071.
- c9255 vidre:** IV 595-602, VI 990-997.
- c9256 obtenció i treball de metalls:** V 1257-1280, VI 145-155, VI 1078-1079.
- c93 educació i ensenyament:** I 136-145, III 307-322, V 1041-1055, V 1105-1107, V 1136-1150.

c933 indicacions pedagògiques: I 50-53, I 329-330, I 370-377, I 400-416, I 498-502, I 638-644, I 921-957, I 1114-1117, II 62-66, II 581-582, II 730-732, II 1023-1043, III 130-135, III 418-420, IV 8-25, IV 26-34, IV 53-53, IV 180-182, IV 663-663, IV 722-723, IV 777-778, IV 907-915, IV 929-931, V 64-81, V 97-109, V 110-145, V 771-782, V 1161-1168, VI 42-46, VI 80-95, VI 239-245, VI 527-534, VI 917-920, VI 998-1001, VI 1080-1083.

c94 economia i comerç: V 1269-1280, V 1440-1447, VI 9-11.

c945 comunicacions i transports.

c9451 vies i transport terrestre: I 311-321, V 1297-1307, VI 542-551.

c9452 navegació: I 2-3, IV 896-906, V 333-334, V 1440-1447, VI 1022-1041.

c95 filosofia i ciència.

c951 estudis matemàtics i astronòmics: II 778-785, V 682-695, V 705-728.

c952 filosofia.

c9521 explicacions filosòfiques diverses: I 370-377, I 384-395, I 565-573, I 576-583, I 635-704, I 705-715, I 734-781, I 782-788, I 830-894, I 915-920, I 1052-1067, I 1083-1093, II 167-183, II 902-990, III 98-135, III 350-395, III 679-740, III 760-768, III 772-805, IV 469-477, IV 500-512, IV 823-857, V 110-145, V 156-186, V 235-415, V 324-350, V 793-794, V 1041-1055, VI 601-607, VI 848-860.

c9522 filòsofs no atomistes.

c95222 Heràclit: I 635-640.

c95223 Empèdocles: I 716-781.

c95224 Anaxàgoras: I 830-846, I 875-894.

c9525 atomisme.

c95252 Demòcrit: III 370-373, III 1039-1041, V 621-636.

c95253 Epicur: I 62-79, III 1-30, III 1042-1044, V 1-54, VI 1-41.

c95254 Lucreci: I 21-43, I 50-53, I 136-145, I 922-950, II 730-732, III 1-30, III 418-420, IV 1-25, IV 969-970, V 55-90, V 335-337, VI 80-95, VI 1044-1047.

- c95256 epicureisme:** I 80-83, I 922-950, III 14-30, IV 1-25, V 1-90, VI 9-41.
- c954 explicació i coneixement de la natura:** I 21-28, I 62-79, I 127-148, I 945-950, II 40-61, III 28-30, III 87-93, III 1053-1072, IV 23-25, IV 969-970, V 1-54, V 335-337, V 1184-1193, VI 35-41, VI 50-67.
- c96 arquitectura i construcció:** IV 514-521, V 308-310, V 1161-1168, VI 1068-1068, VI 1252-1271.
- c965 equipaments teatrals:** IV 72-86, VI 108-115.
- c97 literatura, música i arts plàstiques:** III 624-633, V 1448-1457.
- c971 escriptura i lletres:** I 196-198, I 823-829, I 907-914, II 688-699, II 1004-1022, V 1440-1447.
- c972 literatura, autors i escriptors.**
- c9723 poesia:** I 21-28, I 136-145, I 921-950, I 922-950, II 730-732, III 418-420, IV 1-25, IV 969-970, VI 80-95.
- c9724 poetes:** II 600-600, III 1036-1038, V 327-327, V 405-405, V 1440-1447, VI 754-754.
- c97241 Homer:** I 1024-1026, III 1036-1038.
- c97243 Enni:** I 112-126.
- c973 música i instruments musicals:** II 410-413, III 130-135, IV 542-548, V 334-334, V 1379-1411.
- c98 història i evolució de la humanitat.**
- c981 la humanitat primitiva:** IV 843-852, V 925-1010.
- c9813 primeres tècniques:** V 1011-1027, V 1091-1104, V 1257-1268, V 1269-1280, V 1283-1296, V 1350-1353, V 1361-1389.
- c9814 inicis de l'organització social:** V 1011-1027, V 1108-1122.
- c982 evolució de la societat humana:** V 64-81, V 1105-1122, V 1136-1150, V 1440-1457.
- c9821 progrés tècnic i de coneixements:** IV 843-852, V 324-337, V 1105-1122, V 1161-1240, V 1281-1307, V 1350-1353, V 1361-1429, V 1448-1457.

c983 esdeveniments i personatges històrics: I 84-101, I 458-482, III 832-846, III 1024-1035, V 20-21, V 324-337, V 1297-1307, VI 1-8, VI 577-590, VI 1138-1286.

c9832 història de Roma: I 1-1, I 21-43, I 943-945, III 832-846, III 1024-1035, IV 18-20, IV 683-684, V 1302-1304.

c98321 Memmi: I 21-43, I 397-417, I 1052-1057, II 142-143, II 182, V 7-12, V 91-96, V 156-165, V 864-867, V 1281-1282.